

“ATABANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına
uyğun hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditor Rəyi**
31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə

DRAFT

“ATABANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Məcmu gəlir hesabatı	4
Maliyyə vəziyyəti hesabatı	5
Səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatı	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-51

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə, 2-ci və 3-cü səhifələrdə əks etdirilən müstəqil auditorların rəyində göstərilmiş müstəqil auditorların vəzifələri haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və “AtaBank” ASC-nin (bundan sonra “Bank”) maliyyə hesabatları ilə bağlı Bank rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi daşıyır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə Bankın maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişmələri əks etdirən Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılar üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- BMHS-na uyğunluğun bəyan edilməsi və əgər bu standartlardan əhəmiyyətli kənarlaşmalar varsa, bu halların maliyyə hesabatlarında açıqlanması və izah edilməsi; və
- Əgər yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirəcəksə, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimlilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının BMHS-na uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə olan maliyyə hesabatları 12 mart 2010-cu il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

İltifat Ağayev
İdarə heyətinin sədri

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Arzu Nəsrullayeva
Maliyyə direktoru

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“AtaBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və Direktorlar Şurasına:

Maliyyə hesabatları üzrə auditor hesabatı

Biz “AtaBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2009-cu il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik bu maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır. Bu məsuliyyətə aşağıdakılar aiddir: maliyyə hesabatlarının hazırlanması ilə əlaqədar, saxtakarlıq və ya yanlışlıqdan qaynaqlanan əhəmiyyətli kənarlaşmaların qarşısını almaq məqsədilə daxili nəzarət sisteminin işlənilməsi, hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi; müvafiq mühasibat siyasətinin seçilməsi və tətbiq edilməsi; mövcud şərtlər altında məqbul mühasibat təxminlərinin irəli sürülməsi.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit yoxlamasına əsasən bu maliyyə hesabatlarına dair rəy bildirməkdən ibarətdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartları əsasında aparmışıq. Həmin standartların tələbinə görə, biz etik tələblərə əməl etməli və auditi elə şəkildə planlaşdırmalı və aparmalıyıq ki, maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olmamasına kifayət qədər əmin olaq.

Audit yoxlamasına maliyyə hesabatlarındakı məbləğlər və açıqlamalara dair auditor sübutu əldə etmək üçün proseduraların yerinə yetirilməsi daxildir. Seçilmiş proseduralar auditorun mülahizəsindən, eləcə də saxtakarlıq və ya səhvlər nəticəsində maliyyə hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən auditor müəssisənin daxili nəzarət sisteminin effektivliyinə dair rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə görə müvafiq audit proseduralarının işlənilməsi məqsədilə müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarət sistemini nəzərdən keçirir. Bundan əlavə, audit yoxlamasına mövcud mühasibat siyasətinin uyğunluğunun və rəhbərliyin mühasibat təxminlərinin əsaslandırılmasının qiymətləndirilməsi, eləcə də maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının dəyərləndirilməsi daxildir.

Biz hesab edirik ki, audit rəyimizi bildirmək üçün kifayət qədər və uyğun auditor sübutu əldə etmişik.

Şərti rəyin üçün əsas

Maliyyə vəziyyəti hesabatında əmlak və avadanlıq bəndində binalar kateqoriyası 9,168,197 AZN məbləğində balans dəyərində əks etdirilmişdir. Bankın mühasibat prinsiplərinə müvafiq olaraq bu kateqoriyanın ölçülməsi BMUS 16 modelinin yenidən qiymətləndirilməsidir. 31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə hesabatlarında istifadə olunmaq məqsədi ilə beynəlxalq qiymətləndirmə standartlarının tələblərinə müvafiq olaraq Bank binalarının yenidən qiymətləndirilməsini keçirilməmişdir. Bu səbəbdən, 31 dekabr 2009-cu il tarixinə binaların balans dəyəri və onların ədalətli dəyəri arasında maddi fərqlərin olub olmamasına dair əminlik əldə edə bilməmişik.

Şərti rəy

Bizim rəyimizcə, Bank binalarının yenidən qiymətləndirilməsi nəticəsində maliyyə hesabatların müvafiq bəndlərində düzəlişlərin təsiri istisna olmaqla, əlavə edilən maliyyə hesabatları bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Bankın 31 dekabr 2009-cu il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

İzahedici paraqraf

2008-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti maliyyə institutlarının (bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərin) kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması məqsədi ilə onları üç il müddətinə mənfəət vergisindən azad etmişdir. Bu qanun 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minib və müvafiq olaraq tətbiq ediləcək. Bu qanuna əsaslanaraq, əgər vergiyə cəlb edilən müvəqqəti fərqlərin predmeti bu dövr ərzində baş verərsə, heç bir vergi öhdəlikləri hesablanmamalıdır, əks halda bu cari gəlir vergi faizindən istifadə edərək hesablanmalıdır. Bankın rəhbərliyi yazılı formada bəyan etmişdir ki, Bankın vergi bazasını formalaşdıran vergi gəlirləri Bankın səhmdar kapitalının artırılmasına yönəldilsin. Bu ehtimal nəticəsində Bank 31 dekabr 2009-cu il tarixinə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartları əsasında hazırlanmış maliyyə hesabatlarında 11 saylı Qeyddə göstərilən kimi mənfəət vergisi öhdəliyini toplamamışdır. Açıq səhmdar cəmiyyətlərində səhmdar kapitalının artırılması cəmiyyət səhmdarlarının səlahiyyətidir. Hesabat tarixinə səhmdarların ümumi iclası keçirilməmişdir. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, səhmdarlar tərəfindən ümumi iclasda qəbul ediləcək qərar Bank rəhbərliyinin qərarı ilə müvafiq olacaq.

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

“ATABANK” ASC

MƏCMU GƏLİR HESABATI

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	6, 29	21,076,589	18,316,926
Faiz xərcləri	6, 29	(11,004,184)	(7,853,994)
Faiz gətirən aktivlərin amortizasiya ehtiyatları təmin olunmamışdan əvvəl xalis faiz gəliri		10,072,405	10,462,932
Faiz gətirən aktivlər üzrə ehtimal edilən zərər üzrə ehtiyatlar	7, 29	(1,861,026)	(1,571,488)
Xalis faiz gəlirləri		8,211,379	8,891,444
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	8	567,670	669,837
Haqq və komissiya gəlirləri	9, 29	3,631,232	4,747,358
Haqq və komissiya xərcləri	9, 29	(694,092)	(710,976)
Digər gəlirlər	11, 29	93,067	51,154
Xalis qeyri-faiz gəlirləri		3,597,877	4,757,373
Əməliyyat gəlirləri		11,809,256	13,648,817
Əməliyyat xərcləri	10	(7,978,684)	(7,306,874)
Əməliyyat mənfəəti		3,830,572	6,341,943
Digər əməliyyatlar üzrə ehtimal edilən zərər üçün ehtiyatlar	7	17,026	28,372
Əlaqəli müəssisələrin gəlirindəki pay	19, 29	(33,835)	583,342
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyaların satılması üzrə zərər		(348,126)	-
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		3,465,637	6,953,657
Mənfəət vergisi faydası/(xərçi)	12	285,554	(1,506,189)
İL ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT		3,751,191	5,447,468
Digər məcmu gəlir:			
Əmlakın yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir		-	4,920,190
Satılabilən investisiyaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə gəlir		-	61,975
Digər məcmu gəlir maddələri üzrə müvafiq mənfəət vergisi		-	(1,082,441)
İL ÜZRƏ CƏMİ MƏCMU GƏLİR		3,751,191	9,347,192
HƏR SƏHM ÜZRƏ GƏLİR			
Əsas və kapitalla əlavə edilə bilən (AZN)	13	5.00	8.20

İdarə Heyəti adından:

İltifat Ağayev
İdarə heyətinin sədri

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Arzu Nəsrullayeva
Maliyyə direktoru

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HESABATI 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
AKTİVLƏR:			
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	14	13,382,299	15,666,846
Banklardan alınacaq vəsaitlər	15	45,628,651	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	16, 29	90,802,250	83,640,503
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	17	280,000	341,975
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	18	35,898,210	22,675,314
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar	19, 29	423,331	1,863,567
Əmlak və avadanlıq	20	11,411,006	11,850,546
Qeyri-maddi aktivlər	21	535,352	564,569
Digər aktivlər	22	630,210	296,783
		198,991,309	152,773,786
CƏMI AKTİVLƏR			
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	23	1,073	1,923
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	24	34,831,241	15,346,313
Müştəri hesabları	25, 29	134,625,141	110,646,913
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	12	23,352	703,754
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	12	843,112	1,128,666
Zəmanətlər üzrə zərər ehtiyatları	28, 29	-	17,026
Digər öhdəliklər	26	264,457	215,474
		170,588,376	128,060,069
Cəmi öhdəliklər			
KAPİTAL:			
Səhmdar kapitalı	27	15,000,000	15,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		9,565,184	5,813,993
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatları		3,837,749	3,899,724
		28,402,933	24,713,717
Cəmi kapital		28,402,933	24,713,717
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL		198,991,309	152,773,786

İdarə Heyəti adından:

İltifat Ağayev
İdarə heyətinin sədri

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Arzu Nəsrullayeva
Maliyyə direktoru

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“ATABANK” ASC

SƏHMDAR KAPİTALINDA DƏYİŞİKLİKLƏR HESABATI 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Digər ehtiyatlar	Cəmi kapital
31 dekabr 2007-ci il	11,500,000	3,104,548	-	14,604,548
Səhmdar kapitalında artım	3,500,000	-	-	3,500,000
Ödənilmiş dividendlər	-	(2,738,023)	-	(2,738,023)
Binalar yenidən qiymətləndirməsi	-	-	4,920,190	4,920,190
Kapitalda qeyd olunan mənfəət vergisi	-	-	(1,082,441)	(1,082,441)
Satılabilən investisiyaların yenidən qiymətləndirmə	-	-	61,975	61,975
Xalis mənfəət	-	5,447,468	-	5,447,468
31 dekabr 2008-ci il	15,000,000	5,813,993	3,899,724	24,713,717
İnvestisiyaların satılması	-	-	(61,975)	(61,975)
Xalis mənfəət	-	3,751,191	-	3,751,191
31 dekabr 2009-cu il	15,000,000	9,565,184	3,837,749	28,402,933

İdarə Heyəti adından:

İltifat Ağayev
İdarə heyətinin sədri

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Arzu Nəsrullayeva
Maliyyə direktoru

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“ATABANK” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeyd	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Mənfəət vergisi çıxılmazdan öncə mənfəət		3,465,637	6,953,657
Düzəlişlər:			
Faiz yarıdan aktivlər və digər əqdlər üzrə amortizasiya ehtiyatları		1,592,951	1,139,687
Digər əməliyyatlar üzrə zərər ehtiyatları		(17,026)	(37,656)
Amortizasiya və köhnəlmə xərcləri	20	1,126,631	918,164
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlərin satılması üzrə zərər		150	38
İnvestisiyaların satılması üzrə zərər		348,126	-
Xarici valyuta yenidən qiymətləndirilməsi əməliyyatları üzrə zərər		(25,294)	90,640
Hesablanmış faizlərdə xalis dəyişmələr		1,274,303	(1,635,997)
Əlaqəli müəssisələrin payı üzrə zərər/(gəlir)		33,835	(583,342)
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		<u>7,799,313</u>	<u>6,845,191</u>
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma:			
ARMB minimal ehtiyat depoziti		5,062,698	1,383,222
Banklardan alınacaq vəsaitlər		(28,312,002)	(7,442,710)
Müştərilərə verilən kreditlər		(6,062,896)	(18,033,758)
Digər aktivlər		(75,152)	(18,212)
Əməliyyat öhdəliklərində artma/(azalma):			
Banklara ödəniləcək vəsaitlər		(3,038)	(206,987)
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər		19,423,335	3,031,486
Müştəri hesabları		21,532,269	25,009,524
Digər öhdəliklər		(236,571)	(138,242)
Vergilərin ödənilməsindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətindən		19,127,956	10,429,514
Mənfəət vergisi		(680,402)	(163,694)
Əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		<u>18,447,554</u>	<u>10,265,820</u>
İNVESTİSİYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlərin alınması		(728,474)	(2,429,637)
Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlərin satılması		70,450	288,312
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyaların alınması, xalis		(13,222,896)	(7,894,081)
Satılabilən investisiyaların satılması		61,975	7,309
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyaların satılması		800,000	-
İnvestisiya fəaliyyətinə yönəlmiş xalis pul vəsaitləri		<u>(13,018,945)</u>	<u>(10,028,097)</u>
MALİYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Adi səhmlərin emissiyası		-	3,500,000
Ödənilmiş dividendlər		-	(2,738,023)
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan xalis pul vəsaitləri		<u>-</u>	<u>761,977</u>

“ATABANK” ASC

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HESABATI 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

Məzənnə fərqlərinin pul və pul vəsaitlərinə təsiri	312,653	220,197
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİNDƏ XALIS ARTMA	5,741,262	1,219,897
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin əvvəlinə</i>	14 11,830,870	10,610,973
PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	14 <u>17,572,132</u>	<u>11,830,870</u>

İdarə Heyəti adından:

İltifat Ağayev
İdarə heyətinin sədri

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Arzu Nəsrullayeva
Maliyyə direktoru

12 mart 2010-cu il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-51-ci səhifələrində verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir. Müstəqil Auditorların rəyi 2-ci və 3-cü səhifələrdə verilir.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Müəssisə və onun əsas fəaliyyəti

“AtaBank” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra “Bank”) 1993-cü ildə Azərbaycan Respublikasında təsis edilmişdir. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən tənzimlənir və fəaliyyəti 176 sayılı lisenziya əsasında həyata keçirilir. Bankın əsas fəaliyyəti kommersiya, qiymətli kağızlar, xarici valyuta, kreditlər və zəmanətlərlə bağlıdır. 31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bankın Azərbaycan Respublikasında 16 filialı və iki xidmət şöbəsi mövcud olmuşdur.

Bankın hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi ölkə

Bankın hüquqi ünvanı Şəmsi Bədəlbəyli küçəsi 102, Bakı, Azərbaycan Respublikasıdır.

Bankın Səhmdarları

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın adi səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdarlar	31 dekabr 2009-cu il, %	31 dekabr, 2008-ci il, %
“AtaHoldinq” ASC	76%	76%
Əşrəf Kamilov	16%	16%
Mahir Rəfiyev	8%	8%
Cəmi	100%	100%

Bankın əməliyyat mühiti

Azərbaycan Respublikası, ölkə hüdudlarından kənarında sərbəst dövriyyəyə malik olmayan valyuta, sərt valyuta nəzarəti, müəyyən qədər yüksək inflyasiya və iqtisadi artım templəri də daxil olmaqla inkişaf etməkdə olan ölkələrə xas bir çox xarakterlərə malikdir. Azərbaycanın bank sektoru ictimai fikirdəki mənfi dəyişikliklərə və iqtisadi şəraitə qarşı həssasdır. Bəzən Azərbaycan iqtisadiyyatında likvidlik riskləri ilə əlaqədar olaraq bank sektoruna inamın azalması halları müşahidə olunur. Bank sektorundakı iqtisadi tendensiyaları və aparılacaq islahatları, habelə Azərbaycanın bank sektorunda likvidlik və ya inamın azalması hallarının Bankın maliyyə vəziyyətinə mümkün təsirini qabaqcadan rəhbərlik tərəfindən proqnozlaşdırılması mümkün deyil.

Azərbaycan Respublikasının vergi, valyuta və gömrük qanunvericiliyində tez-tez müxtəlif şərtlər və dəyişikliklər baş verir. Bundan əlavə, Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların üzləşdiyi çətinliklərə, müflisləşmə və iflas haqqında qanunvericiliyin gələcəkdə təkmilləşdirilməsi zərurəti, girovun qeydiyyatı və istifadəsi üzrə rəsmiləşdirilmiş proseduraların yetərsizliyi, eləcə də qanunvericilik və vergi sistemi ilə bağlı digər maneələr daxildir.

2. TƏQDİMATIN ƏSASLARI

Mühasibat əsasları

Bankın hazırkı maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Standartları Şurası tərəfindən dərc edilmiş Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (“BMHS”) və Beynəlxalq Maliyyə Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“BMHSSK”) tərəfindən dərc edilən şərhlər əsasında hazırlanmışdır. Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilir.

Bəzi maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri istisna olmaqla, bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır. İşgüzar fəaliyyətin əsasən Azərbaycan Respublikasında həyata keçirildiyinə görə Bankın funksional maliyyə vahidi də Azərbaycan manatıdır. Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və hesabatlara BMHS-na uyğunlaşdırmaq məqsədilə düzəlişlər verilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırmaq məqsədilə yenidən təsnifləşdirilməsi aiddir.

Əsas təxminlər

BMHS-na əsasən hesabatların hazırlanması zamanı rəhbərlikdən müəyyən təxminlər etmək tələb olunur ki, bu da hesabatdakı rəqəmlərə təsir göstərir. Bu təxminlər, maliyyə hesabatlarının hazırlanması tarixinə Bank rəhbərliyinə məlum olan məlumatlara əsaslanır. Ona görə də, faktiki nəticələr, bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Dəyişməyə ən çox məruz qalabiləcək əsas təxminlərə ehtimal edilən itkilər üzrə yaradılan ehtiyatlar və maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri aiddir.

Növbəti maliyyə dövrü ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsi riskini yaradan balans hesabatı tarixindəki qeyri-müəyyənliyin qiymətləndirilməsi üçün gələcək və digər mühüm mənbələrlə bağlı əsas ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Banklardan alınacaq vəsaitlər	45,628,651	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	90,802,250	83,640,503
Satılabilən investisiyalar	280,000	341,975
Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar	423,331	1,863,567

Müştərilərə verilən kreditlər və digər banklara ödəniləcək vəsaitlər, ehtimal edilən itkilər üzrə yaradılan ehtiyatlar çıxılmaqla, amortizasiya olunmuş ilkin dəyəri ilə ölçülür. Ehtimal edilən itkilər üzrə ehtiyatın yaradılması zamanı əsasən fikir yürütmək lazım gəlir. Ehtimal edilən zərərər üzrə Bankın kredit portfelində baş verən itkiləri qarşılamaq üçün Bank rəhbərliyi tərəfindən istifadə edilən təxminlər əsasında məqsədəuyğun hesab edilən məbləğdə ehtiyat yaradılır. Şübhəli kreditlər üzrə yaradılan ehtiyatlar belə aktivlərin silinə bilinməsi və bu zaman baş verə biləcək itkilərin ehtimalına əsaslanır. Bu təxminlər tarixi təcrübəyə və statistik vasitələrə əsaslanaraq edilir. Bu təxminlərin hesablanması zamanı həmçinin rəhbərliyin peşəkar mövqeyindən də istifadə edilir.

Bank rəhbərliyi hesab edir ki, ehtiyatlarla bağlı təxminlər ən əsas subyektivlik daşıyan məqamdır, çünki: (i) gələcəkdəki itkilərin faizi və şübhəli kreditlər üzrə yarana biləcək itkilərin ölçülməsi üzrə edilən ehtimallar müxtəlif dövrlər arasında dəyişir, hesabat tarixində isə bu ehtimallar yalnız cari təcrübəyə əsaslanır, və (ii) Bankın təxmin etdiyi (yaradılan ehtiyatlar şəklinə öz əksini tapan) itkilərlə faktiki itkilər arasında əhəmiyyətli fərqlər yaranarsa, bu fərqlər Bankın gələcəkdəki mənfəət və zərər, eləcə də balans göstəricilərinə təsir göstərə bilər. Ehtimal edilən zərərər üzrə Bankın təxminlərinə, həmçinin əvvəlki təcrübə, müştərilərin davranışı, kredit verilən müəssisənin cari keyfiyyət göstəriciləri və ümumi iqtisadi şərait də daxildir. Bu göstəricilərlə gələcəkdə baş verə biləcək faktiki itkilər arasında birbaşa əlaqə olmaya bilər.

Satılabilən investisiyalar dəyərsizləşmə zərərərini çıxılmış dəyərində tanınır. Dəyərsizləşmə zərərərini üzrə təxminlər zəruri rəhbərlik qərarları əsasında edilir. Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsinə dair mühasibat uçotu prinsipləri 3 sayılı Qeyddə açıqlanır.

3. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNŞİPLƏRİ

Bank müqaviləyə əsasən maliyyə aləti üzrə öhdəlik daşıyan tərəfə çevrildiyi zaman maliyyə aktivini və ya öhdəliyini balansda tanıyır. Maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin adi yolla alınması və satılması zamanı hesablaşma günü əməliyyat balansda tanınır. Sonradan əməliyyat və hesablaşma tarixləri arasında ədalətli dəyər üzrə ölçülən maliyyə alətlərinin adi yolla alınması zamanı əldə edilən alətlərin tanınması üçün istifadə edilən prinsiplərdən istifadə edilir.

Məcmu gəlir hesabatı vasitəsilə ədalətli dəyərdə tanınan maliyyə alətləri istisna olmaqla, bütün digər maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ilkin olaraq ədalətli dəyərlə ölçülür və bu alətlərin alınması və ya buraxılması ilə birbaşa bağlı olan xərclər onun balans dəyərinə əlavə edilir. Sonrakı dövrlərdə bu alətlərin dəyərinin yenidən ölçülməsi ilə bağlı mühasibat prinsipləri aşağıda öz əksini tapır.

Pul və pul ekvivalentləri

Pul və pul ekvivalentləri elə aktivlərə deyilir ki, onları nağd vəsaitlərə istənilən zaman tez bir şəkildə çevirmək mümkün olsun və bu zaman onların dəyərində çox cüzi bir fərq baş versin. Nağd pula və ona bərabər tutulan vəsaitlərə nağd pul, 90 günlük ödəmə müddəti olan ARMB-dakı müxbir hesablar və müddətli depozit hesablar üzrə məhdudiyətsiz qalıqlar, İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına (“İƏİT”) daxil olan ölkələrdə yerləşən banklara kredit kartları ilə əməliyyatlar üçün depozitlərdən başqa verilmiş və qısa müddət ərzində nağd vəsaitə köçürülməsi mümkün olan avanslar aiddirlər. Nağd pul axınının müəyyənləşdirilməsi məqsədi ilə ARMB tərəfindən tələb olunan məcburi ehtiyat qoyuluşları onların istifadəsi üzrə mövcud olan məhdudiyətlər səbəbindən nağd pul vəsaitlərinə daxil edilmir (Qeyd 14).

Digər banklardan alınacaq vəsaitlər

Bank digər banklara, ticarət və qeyri-derivativ debitor borclar istisna olmaqla, əvvəlcədən təyin edilmiş və ya müəyyən edilə bilən tarixlərdə ödəmə müddəti çatan vəsaitləri, digər banklardan alınacaq vəsaitlər kateqoriyasına aid edir. Digər banklardan alınacaq vəsaitlər amortizasiya olunmuş ilkin dəyəri ilə ölçülür.

Müştərilərə verilən kreditlər

Müştərilərə verilən kreditlər maliyyə hesabatlarının digər kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirilən aktivlərdən fərqli olaraq sabit və ya müəyyən edilən ödənişli və fəal bazara çıxarılmayan qeyri-törəmə aktivlərdir. Bank tərəfindən verilən kreditlər ilk olaraq ədalətli dəyər və əməliyyat üzrə aidliyyəti xərclər həcmində tanınır. Hesablanmış ədalətli dəyər kreditin ədalətli dəyərinə bərabər olmadıqda, misal üçün, kredit bazar qiymətindən aşağı dəyərlə verildikdə, hesablanmış ədalətli dəyərlə kreditin ədalətli dəyəri arasındakı fərq kreditin ilkin tanınması üzrə zərəri kimi qeydə alınır və bu zərərlərin xüsusiyyətindən uyğun olaraq məcmu gəlir hesabatına daxil edilir. Daha sonra, kreditlər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə amortizasiya dəyəri ilə qeydə alınır. Müştərilərə verilən kreditlər ehtimal edilən zərəri üçün hər hansı ehtiyatlar çıxılmaqla uçota alınır.

Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar

Əlaqəli müəssisə Bankın mühüm təsirə malik olduğu lakin investisiya obyektinin maliyyə və əməliyyat siyasəti qərarlarında iştirak etməklə nəzarətə və ya birgə nəzarətə malik olmadığı müəssisədir.

Əlaqəli müəssisələrə aktivlərin və öhdəliklərin nəticələri maliyyə hesabatlarına mühasibat uçotunun kapital metodunu istifadə etməklə daxil edilir.

Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar Bankın əlaqəli müəssisənin xalis aktivlərindəki payına aldıqdan sonra düzəliş edilməklə fərdi investisiyaların dəyəri üzrə hər hansı qiymətdən düşməni çıxmaqla maliyyə vəziyyəti hesabatında ilkin dəyərlə daxil edilir. Əlaqəli müəssisələrin zərərləri Bankın həmin müəssisədəki faizindən artıq olduqda tanınmır.

Kreditlərin və avansların silinməsi

Kreditlər və avanslar, girovun Bankın sahibliyinə keçməsi də daxil olmaqla kredit və avanslar ümitsiz borclara çevrildiyi halda, ehtimal olunan zərərlər üçün yaradılmış ehtiyatlardan silinirlər. Kreditlər və avanslar banka ödənilməli məbləğləri toplamaq üçün rəhbərlik tərəfindən bütün mümkün tədbirlər həyata keçirildikdən və Bank bütün mümkün girovları satdıqdan sonra silinir. Yerli qanunvericiliyə əsasən, kreditlər yalnız Səhmdarların Yığıncağının qərarı ilə, bəzi hallarda isə məhkəmənin müvafiq qərarı ilə silinə bilər.

Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində tanınan maliyyə aktivləri üzrə ayrılan ehtiyatlar

Maliyyə aktivlərinin və ya aktivlər qrupunun dəyərində azalma yaranması ilə bağlı rəhbərliyin əlində hər hansı bir obyektiv sübut olduğu hallarda Bank bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq məqsədilə ehtiyat yaradır. Ehtimal edilən itkilər, gələcəkdə zəmanət və alınan girovlar da daxil olmaqla, amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində ölçülən aktivlər üzrə gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin, maliyyə aktivinin yaranması tarixində ilkin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə edilərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Sonrakı dövrlərdə, ehtimal edilən itkinin məbləği azalırsa və azalma həqiqətən də ehtiyat yaradılmasından sonra baş vermiş hər hansı bir hadisə ilə bağlıdırsa, bu zaman belə aktivlər üzrə yaradılan ehtiyatlar geri qaytarılır. İlkin dəyəri ilə ölçülən maliyyə aktivləri üçün isə ehtimal edilən itkilər, bu aktivlərdən gələcəkdə əldə edilə biləcək pul vəsaitlərinin bu tip aktivlər üzrə mövcud bazar faiz dərəcəsiindən istifadə edərək diskont edilməsi nəticəsində yaranmış dəyərlə bu aktivlərin qalıq dəyəri arasındakı fərq kimi hesablanır. Bu tip ehtiyatlar yaradıldıqdan sonra geri qaytarılır.

Ehtimal edilən itkilərin hesablanması aktivlər üzrə risk təhlilinə əsaslanır və yaradılan ehtiyat rəhbərliyin fikrincə bu aktivlər üzrə itkiləri qarşılamaq üçün kafi hesab edilir. Ehtiyatlar, portfel üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edən risk daşıyan aktivlərin fərdi olaraq, daha az əhəmiyyətli aktivlərin isə kollektiv şəkildə qiymətləndirilməsi əsasında yaradılır.

Ehtimal edilən itkilərdəki dəyişikliklər birbaşa məcmu gəlir hesabatına aid edilir və balansda yaradılmış ehtiyatlar aktivlərin qalıq dəyərini təqdim edərkən onların balans dəyərindən çıxılır. Bank rəhbərliyi ehtiyat yaradılması üçün obyektiv sübutun olmasına baxarkən borc götürənin və ya qiymətli kağızı buraxan tərəfin likvidlik, ödəmə qabiliyyəti, biznes və maliyyə risklərinə məruz qalması, bu kimi maliyyə aktivlərinin pula çevriləbilmə qabiliyyətindəki dinamika, milli və yerli iqtisadiyyatın inkişafındakı trendlər, alınmış zəmanət və girovların bazar dəyəri kimi göstəricilərdən də istifadə edir. Bu və digər göstəricilər, fərdi olaraq və ya qrup şəklində aktivlər üzrə ehtimal edilən zərərin yaranması üçün obyektiv sübutun olmasını təmin edir.

Bank amortizasiya olunmuş ilkin dəyəri üzrə ölçülən aktivlər üçün ehtimal olunan itkilər üzrə ehtiyat hesabı yaradır, ilkin dəyəri üzrə ölçülən aktivlər üçün isə birbaşa silinmə üsulundan istifadə edir. Qeyd etmək lazımdır ki, itkilərin təxmin edilməsi müəyyən qədər subyektivlik daşıyır. Müəyyən dövrlərdə Bankın faktiki uğradığı zərərlərin yaradılan ehtiyat məbləğindən fərqli olmasının mümkünlüyünə baxmayaraq, ehtiyatın mümkün olan zərərləri qarşılamaq üçün kifayət olması əsasən rəhbərliyin qərarıdır.

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar müəyyənləşdirilmiş və ya sabit ödənişli borc qiymətli kağızlarıdır. Bank onları ödəniş tarixinədək saxlamaq niyyətinə və imkanına malikdir. Bu qiymətli kağızlar ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar, əgər varsa, çıxılmaqla amortizasiya dəyəri ilə qeydə alınır. Diskontlaşdırılmış dəyər effektiv faiz metodunu istifadə etməklə, ödəniş tarixinədək olan dövr üzrə faiz gəlirində tanınır.

Satılabilən investisiyalar

Satılabilən investisiyalar qeyri-müəyyən müddətə saxlanması nəzərdə tutulan borc və səhm investisiyalarından ibarətdir. Bu investisiyalar ilkin olaraq ədalətli dəyərlə qeyd olunur.

Bazar üçün nəzərdə tutulmayan borc və səhm qiymətli kağızları ehtimal olunan zərərlər çıxılmaqla, əgər varsa, ədalətli dəyəri düzgün qiymətləndirmək mümkün olmadıqda, müvafiq olaraq, amortizasiya dəyəri və dəyərlə göstərilir.

Bu cür qiymətli kağızların qiymətdən düşməsinə dair obyektiv sübut olduqda, ilk olaraq kapitalda tanınmış yığılan zərər kapitaldan çıxarılır və dövr üzrə mənfəət və zərər haqqında hesabatda tanınır. Qiymətdən düşmədən sonra bas verən hadisələrlə obyektiv əlaqəsi olan borc alətləri üzrə bu cür ehtimal olunan zərərlərin bərpası dövr üzrə mənfəət və zərər hesabında tanınır. Kapital alətləri üzrə bu cür qiymətdən düşmə zərərinin bərpası mənfəət və zərər hesabında tanınmır.

Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər, binalar istisna olmaqla, yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla balansda tarixi dəyəri ilə tanınır. Köhnəmə, əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərinə onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Amortizasiya üzrə düz xətt üsulu ilə aşağıdakı dərəcələrdən istifadə edilir:

Binalar	2%
Mebel və avadanlıq	14%
Kompüterlər	25%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Digər əmlak və avadanlıq	10-20%
İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	20%
Qeyri-maddi aktivlər	10%

İcarəyə alınan daşınmaz əmlaklar icarəyə alınan müvafiq aktivin faydalı istismar müddəti üzrə amortizasiya edilir. Təmir və yenilənmə ilə bağlı xərclər kapitallaşdırılmayanadək, baş verdikləri zaman tutulur və əməliyyat xərclərinə daxil edilir.

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərləri hər balans hesabatı tarixinə onların bərpa dəyərlərindən artıq hesablanması, balans dəyərinin hesablanmış dəyərlərindən nə qədər artıq olmasını qiymətləndirmək məqsədilə nəzərdən keçirilir.

Qiymətdən düşmə zərəri müvafiq dövrdə qeydə alınır və əməliyyat xərclərinə daxil edilir. Qiymətdən düşmə zərəri qeydə alındıqdan sonra əmlak və avadanlıqların köhnəmə xərcləri, ondan qalır dəyərini çıxmaqla (əgər varsa), aktivlərin düzəliş olunmuş balans dəyərini sistemli şəkildə qalan iqtisadi faydalı dövrünə bölməklə gələcək dövrlərə uyğunlaşdırır.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onları vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivləri isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq balansda tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri balansda tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivə reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsi istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Təxirə salınmış vergi aktivini və vergi öhdəliyi o zaman qarşılaşdırılaraq xalis şəkildə təqdim edilə bilər ki, bu təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə aid edilsin.

Banklara, hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər

Banklara, hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər onların ilkin ədalətli dəyərində tanınır. Sonralar ödəniləcək məbləğlər amortizasiya olunmuş dəyərdə göstərilir və xalis gəlir və müddətindən əvvəl ödəmə dəyəri arasında fərq məcmu gəlir hesabında effektiv faiz metodu əsasında borc müddəti üzrə tanınır.

Ehtiyatlar

Ehtiyatlar, Bank keçmiş hadisələr nəticəsində cari hüquqi və ya əsaslanmış öhdəliyə malik olduqda, öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərə yaradan ehtiyatların azalma ehtimalı olduqda və öhdəlik məbləği etibarlı şəkildə qiymətləndirildikdə uçota alınır.

Maliyyə zəmanətləri və akkreditiv

Bank tərəfindən buraxılmış maliyyə zəmanətləri debitor tərəfindən maliyyə alətinin ilkin və ya dəyişdirilmiş müddətləri ərzində ödənişləri edə bilmədiyi halda sahibkar zərərlerinin əvəzini ödənilməsinə təmin edən kredit sığortalardır. Belə buraxılmış maliyyə zəmanətləri, ilkin olaraq ədalətli dəyərində uçota alınır. Sonradan, onlar (a) ehtiyat kimi uçota alınan dəyərdə və (b) ilkin tanınmış dəyərin çıxıldıqda uçota alınır, o zaman ki, ilkin mükafat gəliri üzrə yığılmış amortizasiya maliyyə zəmanətləri və ya akkreditiv üzrə alınır.

Nizamnamə kapitalı

Nizamnamə kapitalına edilən əlavələr ilkin dəyəri ilə tanınır. Adi səhmlər üzrə dividendlər, səhmdar kapitalında, elan edildiyi dövr üçün səhmdar kapitalını azaldan maddə kimi təqdim edilir. Hesabat tarixindən sonrakı dövrdə elan edilən dividendlər isə, BMS 10 “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” standartına uyğun olaraq hesabat tarixindən sonrakı dövrdə baş vermiş hadisələr kimi təqdim edilir.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik tələblərinə uyğun olaraq Bank işçilərin əmək haqlarından təqaüd yardımlarını tutur və onları dövlət pensiya fonduna köçürür. Bundan əlavə bu cür təqaüd sistemi işçilər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması heyət üzrə ümumi xərclərin faizi kimi nəzərdə tutur. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrdə çıxılır. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət pensiya fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Bank dövlət pensiya fondunun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərinin faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara malik deyildir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Gəlir və xərclərin tanınması

Faiz gəlir və xərcləri məcmu gəlir hesabında bütün borc alətləri üçün effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablama metoduna əsasən qeydə alınır. Bu metod, faiz gəlir və xərclərinin bir hissəsi kimi müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün haqları, əməliyyat xərclərini və digər mükafat və ya diskont edilmiş vasitələri təxirə salır. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə alətinin təxmin edilmiş istifadə müddəti üzrə təxmin edilən gələcək ödəniləcək və ya alınacaq vəsaitləri və ya müvafiq olduqda, daha qısa müddət üzrə maliyyə aktivlərin və ya maliyyə öhdəliklərin balans dəyərini dəqiq diskontlaşdıran dərəcədir.

Köhnəmə nəticəsində maliyyə aktivi hesabdən silinirsə, bu kreditlər üzrə faiz gəliri sonradan mümkün zərərlərin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilmiş effektiv faiz dərəcəsi nəzərə alınmaqla gələcək pul vəsaitləri hərəkətinin diskontlaşdırılması üzrə istifadə edilən faiz dərəcəsi vasitəsilə tanınır. Aktivlərin ədalətli dəyəri üzrə yığılmış faizləri faiz dərəcəsi kimi təsnifatlaşdırılır.

Kreditin verilməsi ilə bağlı yaranan komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınır və kreditlər üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olduqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar və bununla əlaqədar olan birbaşa xərclərlə birlikdə təxirə salınaraq yekun kredit üzrə effektiv faiz dərəcəsinə dair düzəliş kimi tanınır. Kredit öhdəliyinin kredit müqaviləsinə keçirilməsi mümkün olmadıqda kredit öhdəliyi ilə bağlı komissiyalar kredit öhdəliyinin qalıq müddəti üzrə məcmu gəlir hesabatında tanınır. Kreditin verilməsi haqqında öhdəliyinin müddəti başa çatdıqda və bu öhdəlik kredit müqaviləsi ilə əvəz olunmadıqda kredit öhdəliyin haqqı məcmu gəlir hesabatında tanınır. Kredit xidmətləri üzrə haqlar xidmətlər görülmə zaman gəlir kimi tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklər, balans tarixində mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər məcmu gəlir hesabatında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə gəlirlər (zərər çıxılmaqla) sətrində göstərilir.

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
AZN/1 ABŞ dolları	0.8031	0.8010
AZN/1 AVRO	1.1499	1.1292
AZN/Rus rublu	0.0266	0.0272

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri yalnız aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi üçün müəyyən edilmiş hüquq olduqda və ya eləcə də müqavilə üzrə əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivi realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyəti mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Maliyyə aktivlərinin müvəqqəti olaraq qarşı tərəfə transfer edilməsi zamanı bu maliyyə aktivləri qarşı tərəfin öhdəliyi ilə qarşılaşdırılır.

4. YENİ VƏ YENİDƏN QƏBUL EDİLMİŞ STANDARTLARIN QƏBUL EDİLMƏSİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) və BMUSS-nin Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Şərtləri Komitəsi (BMHK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərtləri qəbul etmişdir. Bu yeni standart və şərtlərin qəbul edilməsi Bankın mühəsibat uçotu siyasətinə, yəni cari və ya əvvəlki illər üzrə hesabat verilən məbləğlərə, zəruri təsir göstərməmişdir.

BMHS 7 “Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar” (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Dəyişdirilmiş standart, ədalətli dəyərin ölçülməsi və likvidlik riskinə dair əlavə açıqlamalar tələb edir. Ədalətli dəyərin ölçülməsi hər maliyyə aləti üzrə üç dərəcəli bölgüdən istifadə edilərək daxil olunan məlumat mənbələri üzrə açıqlanmalıdır. Bundan əlavə, 3-cü Dərəcəli ədalətli dəyər ölçülmələri üçün dövrün əvvəlinə və sonuna olan qalıqlar arasında, eləcə də 1-ci Dərəcəli və 2-ci Dərəcəli ədalətli dəyər ölçülmələri arasında əhəmiyyətli köçürmələr üzrə üzləşdirmələrin aparılması tələb olunur. Dəyişikliklər, həmçinin likvidlik riski üzrə tələb olunan açıqlamalara aydınlıq gətirir. Bank, 31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə illik maliyyə hesabatlarında ədalətli dəyər ölçülmələri üzrə açıqlamaları qiymətləndirir.

BMUS 1 “Maliyyə hesabatlarının təqdimatı” standartına əlavə dəyişikliklər – 6 sentyabr 2007-ci il tarixində BMUSS, BMUS 1 standartına dəyişiklikləri dərc etmişdir. Burada xüsusilə səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatında kapitalın “qeyri sahibkar” subyektlərə aid olan komponentlərində baş verən hərəkətlərin təqdim olunmasında bəzi dəyişikliklərdən bəhs olunur. Standarta olunan dəyişikliklərə əsasən həmçinin əsas maliyyə hesabatlarının BMHS çərçivəsində adlarının da dəyişdirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin maliyyə hesabatlarında bu adların dəyişdirilməsi məcburi xarakter daşıyır. BMUS standartına dəyişikliklər 1 yanvar 2009-cu il tarixində başlayan və ondan sonrakı mühasibat dövrlərinə şamil olunur.

BMS 23, “Borc vəsaitləri üzrə xərclər” (2007-ci ilin mart ayında yenidən işlənmişdir; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMS 23, 2007-ci ilin mart ayında dərc edilmişdir. Bu Standarta edilmiş əsas dəyişiklik, istifadəsi və ya satışı kifayət qədər uzun müddət tələb edən aktivlərə aid olan borc vəsaitləri üzrə xərclərin dərhal xərcə silinməsi üsulunun ləğv edilməsidir. Buna görə də müəssisə borc vəsaitləri üzrə xərcləri aktivin ilkin dəyəri kimi kapitallaşdırmalıdır. Yenidən işlənmiş bu standart kapitallaşdırmaya başlanma tarixi 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonraya təsadüf edən və tələblərə cavab verən aktivlərə aid borc vəsaitləri üzrə xərclərə prospektiv qaydada tətbiq edilir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 8 “Əməliyyat seqmentləri” – 30 noyabr 2006-cı il tarixində BMUSS, BMUS 14 “Seqmentlər üzrə hesabat” standartını əvəz edən və müəssisə tərəfindən seqment təhlilləri üzrə hesabatın rəhbərliyin istifadə etdiyi məlumatlara əsaslandırılmağını tələb edən BMHS 8 standartını dərc etmişdir. BMHS 8, 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan dövrlər üçün qüvvəyə minir. Bu standartın qəbul edilməsi Bankın maliyyə vəziyyətinə və ya maliyyə nəticələrinə təsir göstərməmişdir. Bank bu qənaətdədir ki, əməliyyat seqmentləri əvvəlcə BMUS 14 “Seqmentlər üzrə hesabat” təyin olunmuş biznes seqmentləri ilə eynidir.

BMUS 18 “Gəlir” əlavəsində dəyişikliklər. Bu dəyişiklik əməliyyat xərclərinin (BMUS 39 “Maliyyə Instrumentləri: Tanınma və Ölçülmə” göstərildiyi kimi) və müvafiq birbaşa xərclərin (əvvəlcədən BMUS 18-də göstərildiyi kimi) təqdimatındakı uyğunsuzluqları aradan qaldırmaq məqsədi daşıyır. Dəyişdirilmiş standarta əsasən ancaq əlaqəli əməliyyat xərcləri (BMUS 39-da göstərildiyi kimi) təxirə salınıb və effektiv faiz dərəcəsi üzrə düzəliş kimi tanına bilər.

BMUS 32 Maliyyə Instrumentləri: Təqdimat və BMUS 1: Maliyyə Hesabatlarının təqdimatı. Bu dəyişiklikdən əvvəl, BMUS 32 məhdud məsuliyyətli cəmiyyətdə təsisçilərin paylarını öhdəlik kimi təsnifatlaşdırılmasını tələb edirdi. Bunun səbəbi belə cəmiyyətlərin payçıya onun payının cəmiyyətin xalis aktivlərindən ödənilməsidir. BMUS 32 standartında baş verən dəyişikliyə əsasən, belə paylar, şirkətdə qalıq payları əks etdirdiyi üçün hesabatlarda öhdəlik kimi deyil, kapital kimi təsnifatlaşdırılmalıdır.

BMHS 3, Müəssisələrin Birləşməsi (2008-ci ilin yanvar ayında yenidən işlənmişdir; satılma tarixi 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan birinci illik hesabat dövrünün təsadüf edən müəssisələrin birləşməsi üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMHS 3, müəssisələrə nəzarət olunmayan iştirak paylarının qiymətləndirilməsini, mövcud BMHS 3 üsulu ilə (alıcının əldə edilmiş müəssisənin identifikasiya edilə bilən xalis aktivlərində proporsional payı) və ya ədalətli dəyərlə həyata keçirməyə imkan verir. Yenidən işlənmiş BMHS 3 müəssisələrin birləşməsinin zamanı satılma metodunun tətbiqi üzrə daha ətraflı məlumat verir. “Qudvil”-ə aid olan hissənin hesablanması məqsədilə, mərhələli satılma prosesində bütün aktiv və öhdəliklərin hər bir mərhələdə ədalətli dəyərlə qiymətləndirilməsi tələbi hesabatdan çıxarılmışdır. Bundan sonra qudvil, satılma tarixində şirkətə qoyulmuş əvvəlki investisiyanın ədalətli dəyəri, ödənilmiş məbləğ və əldə edilmiş xalis aktivlər arasında fərq kimi uçota alınacaqdır. Satılma prosesi ilə bağlı xərclər müəssisələrin birləşməsi əməliyyatından ayrıca tanınacaq və qudvil kimi yox, xərc kimi uçota alınacaqdır. Alıcı şirkət, satılma tarixində, satılma prosesi ilə bağlı yarana biləcək şərti öhdəlikləri maliyyə vəziyyəti hesabatında öhdəlik kimi uçota almalıdır. Satılma tarixindən sonra bu öhdəliyin dəyərindəki dəyişikliklər qudvilin təshih edilməsi yolu ilə deyil, tətbiq edilən digər BMHS-lərə uyğun olaraq uçota alınacaqdır. Yenidən işlənmiş BMHS 3, yalnız bir neçə müəssisənin iştirakı ilə müəssisələrin birləşməsinə və yalnız müqavilə əsasında həyata keçirilmiş müəssisələrin birləşməsinə əhatə edir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 2 Pay Əsasında Ödənişlər Standartına Əlavə - Hüquqların Verilməsi və Ləğv Edilməsi Şərtləri (2008-ci ilin yanvar ayında buraxılmışdır; 1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Bu əlavədə, yalnız xidmət və icra şərtlərinin, hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtləri olması müəyyən edilir. Pay əsasında ödənişlərin digər xüsusiyyətləri hüquqların verilməsi və ləğv edilməsi şərtlərinə aid deyil. Bu Əlavə, müəssisənin və ya digər tərəflərin ləğv edilməsinin eyni uçot qaydası ilə aparılmasını müəyyənləşdirir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

BMHS 1, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarının İlk Tətbiqi (1 yanvar 2009-cu il tarixində başlanan dövrdən etibarən BMHS-ni tətbiq etməyə başlayan müəssisələr üçün). BMHS 1 yeni versiyası əvvəlki versiyanın mahiyyətini saxlayan, lakin strukturunda dəyişdirilmiş versiyadır. Düzəliş, ilkin tətbiq zamanı investisiyaların dəyərləndirilməsinə aiddir.

Hecinq üzrə qəbul edilmiş Maddələr - (BMUS 39 Maliyyə alətləri: Tanınma və Ölçülmə standartına 31 iyul 2008-ci il tarixli düzəlişlər). Bu düzəlişlər 1 iyul 2009-cu il tarixindən etibarən qüvvəyə minmişdir. Bu düzəlişlər hecinq mühasibatlığı üzrə iki məsələyə aydınlıq gətirir:

- inflyasiyanın tam və ya qismən hecinq riski yaradan faktor kimi təyin edilməsi; və
- opsiyalarla hecinq.

BMUS 27, Konsolidasiya Edilmiş və Konsolidasiya Edilməmiş Hesabatlar (yanvar, 2008-ci ildə yenidən işlənmişdir; 1 iyul 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir). Yenidən işlənmiş BMUS 27 şirkətdən ümumi gəlirlərin baş müəssisə sahiblərinə və nəzarət olunmayan pay sahiblərinə (bundan əvvəl “azlığın payı”) aid edilməsini tələb edir (hətta nəzarət olunmayan pay üzrə nəticələrin mənfəi olduğu hallarda). Qüvvədə olan standart əksər hallarda artıq zərərlərin baş müəssisənin sahiblərinə aid edilməsini tələb edir. Bundan əlavə, yenidən işlənmiş standartda göstərilir ki, baş müəssisənin törəmə müəssisədəki iştirak payında nəzarətin itirilməsi ilə nəticələnməyəcək dəyişikliklər səhm alətləri üzrə əməliyyatlar kimi uçota alınsın. Standart həmçinin törəmə müəssisə üzrə nəzarətin itirilməsi nəticəsində yaranan hər hansı mənfəət və zərərin müəssisə tərəfindən qiymətləndirilməsini müəyyənləşdirir. Nəzarətin itirildiyi tarixdə keçmiş törəmə müəssisədə saxlanılmış investisiyalar ədalətli dəyərle ölçülməlidir. Hazırda Bank yenidən işlənmiş standartın onun maliyyə hesabatlarına təsirini qiymətləndirir.

Digər yeni standartlar və şərhlər:

Bank aşağıdakı yeni standartlar və şərhlər qəbul edilməmişdir:

- BMHŞK 15 *Daşınmaz əmlakın tikilməsi üzrə sazişlər* (1 yanvar 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 9 *“Əlavə elementli derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi”* düzəliş (30 iyun 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başa çatmış illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 16 *Xarici əməliyyatlarda xalis investisiyaların hecinqi* (1 oktyabr 2008-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir);
- BMHŞK 17 *Qeyri-monetar aktivlərin sahibkarlara paylanması* (1 iyun 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir);
- BMHŞK 18 *Müştərilərdən alınan aktivlərin təqdimatı* (1 iyul 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minir).

Yuxarıda göstərilən hallardan başqa, yeni standartlar və şərhlər Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməyəcəkdir.

5. MÜHASİBAT UÇOTU ÜZRƏ YENİLİKLƏR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilmə tarixinə Bank tərəfindən qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən şərhlər buraxılmış lakin qüvvəyə minməmişdir.

BMHŞK 9 “Əlavə elementli derivativlərin yenidən qiymətləndirilməsi” tələb edir ki, müqavilədə dəyişikliklər edilmədiyi hallarda, əlavə elementli derivativlərin ilkin tanınmadan sonra müqavilədən ayrılmasının qiymətləndirilməsi aparılmasın. BMHŞK 9-un qəbul edilməsi Bankın fəaliyyəti nəticələrinə və ya maliyyə vəziyyətinə təsir göstərməmişdir.

BMHŞK 18 “Müştəri Tərəfindən Keçirilmiş Aktivlərin” müştəri tərəfindən əmlak, qurğu və avadanlığın alıcıya keçirməsindən mühasibat uçotunda yaranan ixtilafın qaydaya salınması məqsədi ilə buraxılmışdır. Bu şərhə qeyd edilir ki, keçirilmiş əmlak, qurğu və avadanlığın vahidi alıcının aktiv təyinatına cavab verirsə, alıcı aktivini keçirilmə tarixinə ədalətli dəyərində və krediti gəlir kimi tanımalıdır. Şərh 1 iyul 2009-cu il tarixində və bu tarixdən sonra müştəri tərəfindən keçirilmiş aktivlərə tətbiq edilir.

BMUS 36 Aktivlərin Dəyərsizləşməsi (1 yanvar 2010-cu il tarixindən qüvvəyə minir). Bu dəyişiklik qüvvəyə gətirilən pul vəsaitləri yaradan idarə vahidlərinə yerləşdirilməsini müəyyən edir. Qüvvəyə gətirilən biləcəyi ən böyük vahid, BMHS 8-də qeyd edilən əməliyyat seqmentidir və yalnız bundan sonra BMHS 8-in tələb etdiyi birləşdirmə meyarından istifadə etmək olar.

BMUS 24 “Əlaqəli Tərəflərin Açıqlanması” (Yenidən baxılıb). 2009-cu ilin noyabr ayında buraxılmış yenidən baxılmış BMUS 24 hökumətə aidiyyəti olan müəssisələr üçün açıqlama tələblərini sadələşdirir və əlaqəli tərəf təyinatını aydınlaşdırır. Əvvəl hökumət tərəfindən nəzarət edilən və ya zəruri təsiri olan müəssisədən həmin hökumət tərəfindən nəzarət edilən və ya zəruri təsiri olan müəssisələrlə olan bütün əməliyyatlarının açıqlanması tələb olunurdu. Yenidən baxılmış standart bu əməliyyatlar haqqında açıqlamaları o zaman tələb edir ki, onlar fərdi və ya birgə zəruridir. Yenidən baxılmış BMUS 24 1 yanvar 2011-ci il tarixində və ondan sonra başlanan illik müddətlər üçün tətbiq edilir və tez tətbiqə yol verilir. Bank yenidən baxılmış BMUS 24 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qəbul etməyə qərar vermişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) 12 noyabr 2009-cu il tarixində **BMHS 9 “Maliyyə Alətləri”** standartını dərc etmişdir. Standart BMUS 39 “Maliyyə Alətləri” əvəz etmək üçün üç tərəfli layihənin birinci mərhələsini təşkil edir: BMHS 9 “Maliyyə Alətləri” kimi tanınan yeni standart 1 yanvar 2013-cü il tarixindən etibarən məcburi olacaq və standartın erkən tətbiqinə icazə verilir. Müəssisələr 31 dekabr 2009-cu il və ya bu tarixdən sonra başa çatmış hesabat dövrləri üçün birinci fazanı qəbul edə bilərlər. BMHS 9-un birinci fazası təsnifatlaşdırma və maliyyə aktivlərinin ölçülməsi üzrə yeni tələbləri təqdim edir. Xüsusilə də bütün maliyyə aktivlərinin sonrakı dövrlərdə ölçülməsi amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya məcmu gəlir hesabına ədalətli dəyərdə təqdim edilməsi şərti irəli sürülür və ticarət məqsədləri ilə saxlanılan kapital alətləri istisna olmaqla digər alətlərin kapital hesabları vasitəsilə ümumi gəlir hesabatında təqdim edilməsinə yol verilmir. Hal hazırda Bank yeni standartın qəbul edilməsinin təsirini qiymətləndirir və ilkin tətbiq olunma tarixinə dair imkanları nəzərdən keçirir.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

6. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə faiz gəliri:		
- dəyərsizləşməmiş aktivlər üzrə faiz gəliri	20,187,237	17,815,809
- dəyərsizləşmə nəticəsində zərərə silinmiş aktivlər üzrə faiz gəliri	889,352	501,117
Cəmi faiz gəlirləri	21,076,589	18,316,926
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə faiz gəlirləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri kreditləri üzrə faiz gəlirləri	17,062,622	16,563,085
Kreditlərə və banklara verilmiş avans ödənişləri üzrə faiz gəliri	2,107,361	1,028,660
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiyalar üzrə faiz gəliri	1,906,606	725,181
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində aktivlər üzrə cəmi faiz gəliri	21,076,589	18,316,926
Faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri	11,004,184	7,853,994
Cəmi faiz xərcləri	11,004,184	7,853,994
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Müştəri hesabları üzrə faiz xərcləri	10,696,441	7,663,772
Hökumət və digər kredit institutlarından kreditlər üzrə faiz xərcləri	306,880	177,292
Kreditlərə və banklara verilmiş avans ödənişləri üzrə faiz xərcləri	863	12,930
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində öhdəliklər üzrə cəmi faiz xərcləri	11,004,184	7,853,994
Kreditlər üzrə ehtimal edilən zərərlərdən əvvəl faiz gətirən aktivlər üzrə xalis faiz gəlirləri	10,072,405	10,462,932

7. EHTİMAL EDİLƏN ZƏRƏR ÜÇÜN EHTİYAT, DİGƏR EHTİYATLAR

	Müştərilərə verilən kreditlər	Banklardan alınacaq vəsaitlər	Cəmi
31 dekabr 2007-ci il	1,860,560	-	1,860,560
Ehtiyat	1,521,488	50,000	1,571,488
31 dekabr 2008-ci il	3,382,048	50,000	3,432,048
Ehtiyat	1,361,026	500,000	1,861,026
31 dekabr 2009-cu il	4,743,074	550,000	5,293,074
	Satılabilən investisiyalar	Zəmanətlər və digər şərti öhdəliklər	Cəmi
31 dekabr 2007-ci il	110,716	54,682	165,398
Ehtiyat/(ehtiyatın bərpa edilməsi)	9,284	(37,656)	(28,372)
31 dekabr 2008-ci il	120,000	17,026	137,026
Ehtiyatın bərpa edilməsi	-	(17,026)	(17,026)
31 dekabr 2009-cu il	120,000	-	120,000

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

8. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLİYYATLAR ÜZRƏ XALIS MƏNFƏƏT

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Dilinq əməliyyatları, xalis	542,376	760,477
Valyuta balanslarının yenidən qiymətləndirilməsi, xalis	25,294	(90,640)
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	567,670	669,837

9. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	1,159,611	1,513,908
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	768,026	747,084
Hesablaşma əməliyyatları üzrə	734,576	1,270,311
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	381,248	647,050
Sənədli əməliyyatlar üzrə	254,179	142,229
Digər	333,592	426,776
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	3,631,232	4,747,358
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	346,017	308,952
Sənədli əməliyyatlar üzrə	143,562	88,462
Hesablaşma əməliyyatları üzrə	125,935	145,899
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	78,070	164,551
Digər	508	3,112
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	694,092	710,976

10. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları və digər mükafatlar	3,401,119	2,867,618
Amortizasiya və köhnəlmə	1,126,631	918,164
Sosial sığorta xərcləri	616,912	627,713
Reklam və marketinq xərcləri	596,874	545,954
İcarə xərcləri	474,540	331,111
Mühafizə xərcləri	332,951	263,602
Rabitə xərcləri	254,384	272,980
Ofisin təmiri və təchizat xərcləri	237,799	180,806
Ofis ləvazimatları	179,103	288,720
Mənfəət vergisindən başqa vergilər	97,907	102,923
Əmlak və bank əməliyyatlarının sığortalanması	85,133	77,080
Peşəkar xidmətlər	71,069	123,869
Kommunal xərclər	53,276	67,327
Təmsilçilik xərcləri	51,321	196,470
İşçilər üçün təlim, maliyyə yardımı və yemək xərcləri	50,839	47,020
Nəqliyyat və ezamiyyət xərcləri	32,762	73,893
Üzvlük haqları	22,922	23,146
Sponsorluq xərcləri	-	24,484
Digər xərclər	293,142	273,994
Cəmi əməliyyat xərcləri	7,978,684	7,306,874

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

11. DİGƏR GƏLİRLƏR

Digər gəlirlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2008-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmlak və avadanlığın satışından yaranan gəlirlər	16,915	35,170
İcarə üzrə gəlirlər	13,200	13,200
Digər əməliyyatlar üzrə gəlirlər	62,952	2,784
Cəmi digər gəlirlər	93,067	51,154

12. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank, vergiləri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə əsasən hazırlanmış vergi hesabatlarına və qeydlərinə əsasən hesablayır və bu hesablamalar BMHS-dan fərqlənə bilər.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi fərqləri yaranır. Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlərin mühasibat sistemində görə qalıq dəyəri ilə vergi qanunvericiliyinə görə qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranmışdır.

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Banklardan alınacaq vəsaitlər	275,000	-
Müştərilərə verilən kreditlər	-	578,688
Müştəri hesabları	46,812	123,683
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	111,861	-
Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar	110,299	-
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	543,972	702,371
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:		
Binalar və avadanlıq	(4,395,968)	(5,038,453)
Digər öhdəliklər	(330,064)	(290,089)
Müştərilərə verilən kreditlər	(33,502)	-
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	(202,694)
Zəmanətlər üzrə zərər ehtiyatları	-	(201,295)
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	(12,282)
Əlaqəli müəssisələrə investisiyalar	-	(87,860)
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(4,759,534)	(5,832,673)
Xalis vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(4,215,562)	(5,130,302)
Xalis təxirə salınmış vergi öhdəliyi, mənfəət vergisi faizi ilə (20%/22%)	(843,112)	(1,128,666)
Vergi dərəcəsinin azaldılmasının təsiri	(84,312)	-

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	3,465,637	6,953,657
Qanunla təyin edilmiş vergi dərəcəsi	22%	22%
Qanunla müəyyən edilmiş vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	762,440	1,529,805
Mənfəət vergisi dərəcəsinin 22%-dən 20%-ə dəyişdirilməsinin vergiyə təsiri	(69,313)	-
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(978,681)	(43,064)
Mənfəət vergisində əlaqəli müəssisələrin payı	-	19,448
Mənfəət vergisi xərcləri	(285,554)	1,506,189
Cari mənfəət vergisi xərci	-	1,444,869
Təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri/(xərci)	(314,109)	41,872
Mənfəət vergisi dərəcəsinin 22%-dən 20%-ə dəyişdirilməsinin vergiyə təsiri	28,555	-
Mənfəət vergisində əlaqəli müəssisələrin payı	-	19,448
Mənfəət vergisi xərcləri	(285,554)	1,506,189
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi:		
Dövrün əvvəlinə	(1,128,666)	(4,352)
Kapital hesablarında tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyində artma	-	(1,082,442)
Məcmu gəlir hesabatında tanınmış təxirə salınmış vergi faydası/ (xərci)	285,554	(41,872)
Dövrün sonuna	(843,112)	(1,128,666)

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə mənfəət vergisi aktiv və öhdəlikləri aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	(23,352)	(703,754)
Təxirə salınmış mənfəət öhdəliyi	(843,112)	(1,128,666)
Cəmi mənfəət vergisi öhdəlikləri	(866,464)	(1,832,420)

2008-ci ilin oktyabr ayında Azərbaycan Respublikasının hökuməti maliyyə institutlarının (bankların, sığorta və təkrarsığorta şirkətlərin) kapitallaşma səviyyəsinin artırılmasının stimullaşdırılması məqsədi ilə onları üç il müddətinə mənfəət vergisindən azad etmişdir. Bu qanun 1 yanvar 2009-cu il tarixindən qüvvəyə minib və müvafiq olaraq tətbiq ediləcək. Bu qanuna əsaslanaraq, əgər vergiyə cəlb edilən müvəqqəti fərqlərin predmeti bu dövr ərzində baş verərsə, heç bir vergi öhdəlikləri hesablanmamalıdır, əks halda bu cari gəlir vergi faizindən istifadə edərək hesablanmalıdır. Bank tam olaraq təxirə salınmış vergi öhdəliklərini təmin etmişdir.

2009-cu ildən 2011-ci ilədək Bank qüvvədə olan yuxarıda qeyd edilmiş qanunvericilik əsasında kapitalın artırılmasına yönəldilmiş vergi mənfəəti üzrə mənfəət vergisindən azad etmişdir. 2009-cu il üzrə təxmin edilən mənfəət vergisi 960,139 AZN təşkil etmişdir.

13. SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Mənfəət:		
İl üzrə xalis mənfəət	3,751,191	5,447,468
Hər səhm üzrə əsas gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	750,000	664,729
Hər səhm üzrə gəlir - əsas və kapitala əlavə edilə bilən (AZN)	5.00	8.20

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

14. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Nağd pul	7,072,366	8,339,485
ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	6,309,933	7,327,361
Cəmi pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	13,382,299	15,666,846

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər, müvafiq olaraq, 690,814 AZN və 5,895,430 AZN təşkil etmişdir və bu da ARMB-da tələb olunan minimum ehtiyatlara aiddir. Bank, müxbir hesablarında olan vəsaitləri tamamilə o şərtlə istifadə edə bilər ki, 15 gün müddəti üzrə orta günlük balansı tələb olunan ehtiyatdan artıq olsun. Bankdan, bu ehtiyatları ARMB-da mütəmadi olaraq saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı üçün pul və pul ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Nağd pul və ARMB-dakı vəsaitlər	13,382,299	15,666,847
İƏİT ölkələrindəki banklardan alınacaq vəsaitlər	5,274,880	2,311,768
	18,657,179	17,978,615
Çıxılsın ARMB-dakı məcburi ehtiyatlar	(627,280)	(5,895,430)
Çıxılsın: İƏİT ölkələrindəki banklarda məhdudlaşdırılmış depozitlər	(457,767)	(252,315)
Cəmi pul və pul ekvivalentləri	17,572,132	11,830,870

15. BANKLARDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər banklara verilmiş kreditlər	24,190,425	12,741,695
Digər banklardakı müxbir hesablar	12,945,443	2,875,758
Qısamüddətli depozitlər	8,031,000	-
Məhdudlaşdırılmış depozitlər	461,783	256,230
Cəmi banklardan alınacaq vəsaitlər	45,628,651	15,873,683

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə faiz gəliri, müvafiq olaraq, 72,805 AZN və 156,905 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə banklara verilmiş kreditlərə daxil olan 24,190,425 AZN məbləği ödəniş müddətləri bir ildən artıq olmayan və orta faiz dərəcəsi 14% olan yerli banklardan alınmış qısamüddətli kreditləri təşkil etmişdir (2008-ci ildə: 12,741,695 AZN ödəniş müddətləri bir ildən artıq olmayan və orta faiz dərəcəsi 15%).

31 dekabr 2009-cu il tarixinə digər banklardakı müxbir hesablara daxil olan 6,552,989 AZN yerli banklarda və 6,392,454 AZN qeyri-yerli banklarda yerləşdirilmiş vəsaitlər təşkil etmişdir (2008-ci ildə: 118,836 AZN yerli banklarda və 2,756,922 AZN qeyri-yerli banklarda).

31 dekabr 2009-cu il tarixinə qısamüddətli depozitlərə daxil olan 8,031,000 AZN məbləği “Koç Bank Azərbaycan” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə yerləşdirilmiş vəsaitlər təşkil etmişdir.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2008-ci il tarixlərinə Bank tərəfindən VISA International üzvü kimi National Westminster Bank Plc-də 252,315 AZN məbləğində məhdudlaşdırılmış depozit kimi zəmanətlər yerləşdirilmişdir. Bu məbləğlər, Bank VISA International tam üzvü olduqdan sonra yerləşdirilmişdir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə banklardan alınacaq vəsaitlər üzrə maksimal kredit riskinə məruz qalma, müvafiq olaraq, 8,031,000 AZN və 2,500,000 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə digər banklara verilmiş kreditlərə yerli kommertiya banklarına təqdim olunmuş 3,000,000 AZN məbləğində qısamüddətli kreditlər daxildir (2008-ci ildə: 2,500,000 AZN).

16. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLƏN KREDİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
İlkin kreditlər	95,545,324	87,022,551
Çıxılın: Kreditlərin dəyersizləşmə ehtiyatı	(4,743,074)	(3,382,048)
Cəmi müştərilərə verilən kreditlər və avans ödənişləri	90,802,250	83,640,503

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəliri, müvafiq olaraq, 1,098,851 AZN və 1,165,547 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə köhnəmə zərərləri üzrə ehtiyatların açıqlanması 7 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir.

Aşağıdakı cədvəl, təminatın ədalətli dəyəri artıq olan təminatlarla zəmanət edilmiş kreditləri yekunlaşdırır:

<i>Sənaye üzrə təhlil</i>	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Fiziki şəxslər	39,340,993	50,865,340
Ticarət	22,503,544	17,306,697
İstehsal	15,806,187	6,979,327
Kənd təsərrüfatı	8,610,972	5,926,325
Tikinti	4,509,184	2,562,814
Digər	31,370	-
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	90,802,250	83,640,503

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarət olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Maşın kreditləri	22,449,934	33,388,459
İstehlak kreditləri	6,698,803	3,390,470
Sahibkarlıq kreditləri	4,855,243	7,770,342
İpoteka kreditləri	3,332,471	4,481,253
Kredit kartları	1,837,365	1,508,760
Digər	167,177	326,056
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	39,340,993	50,865,340

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan Manatı ilə)

<i>Təminatlar üzrə təhlil</i>	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Daşınmaz əmlakla təmin edilmiş kreditlər	40,214,294	31,796,976
Nəqliyyat vəsaitlərlə təmin edilmiş kreditlər	22,449,934	34,293,614
Korporativ zəmanətlərlə təmin edilmiş kreditlər	5,524,944	8,712,752
Mal və ehtiyatlarla təmin edilmiş kreditlər	3,284,632	3,710,581
Qiyəmətli metallarla təmin edilmiş kreditlər	1,213,413	991,844
Nağd vəsaitlərlə təmin edilmiş kreditlər	4,221,688	975,310
Qiyəmətli kağızlarla təmin edilmiş kreditlər	449,445	901,542
Təminatsız kreditlər	13,443,900	2,257,884
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	90,802,250	83,640,503

31 dekabr 2009-cu il tarixinə girov təminatı haqqında məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – kredit kartları	Fiziki şəxslərə kreditlər – maşın alınması	Fiziki şəxslərə – istehlak kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə – digər	Cəmi
Təminatsız kreditlər	10,588,887	1,430,368	-	1,186,587	158,213	-	79,845	13,443,900
Təmin olunmuş kreditlər:								
- daşınmaz əmlak	28,970,060	143,764	-	1,293,841	3,200,011	6,552,095	54,522	40,214,293
- nəqliyyat	-	-	22,449,934	-	-	-	-	22,449,934
- korporativ təminatlar	5,200,297	12,695	-	311,952	-	-	-	5,524,944
- qiymətli kağızlar	449,445	-	-	-	-	-	-	449,445
- daşınan əmlak	3,115,751	23,245	-	100,615	35,773	-	9,250	3,284,634
- nağd pul vəsaitləri	3,136,817	227,294	-	852,531	-	-	5,046	4,221,688
- qiymətli metallar	-	-	-	1,126,160	68,740	-	18,512	1,213,412
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avans ödənişləri	51,461,257	1,837,366	22,449,934	4,871,686	3,462,737	6,552,095	167,175	90,802,250

31 dekabr 2008-ci il tarixinə girov təminatı haqqında məlumat aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – kredit kartları	Fiziki şəxslərə kreditlər – maşın alınması	Fiziki şəxslərə – istehlak kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə – digər	Cəmi
Təminatsız kreditlər	1,015,860	509,483	-	289,879	177,980	-	90,976	2,084,178
Təmin olunmuş kreditlər:								
- daşınmaz əmlak	22,316,161	103,179	-	2,269,727	3,917,319	3,322,702	46,575	31,975,663
- nəqliyyat	-	-	34,293,614	-	-	-	-	34,293,614
- korporativ təminatlar	4,978,028	582,914	-	3,025,864	9,747	-	116,199	8,712,752
- qiymətli kağızlar	901,542	-	-	-	-	-	-	901,542
- daşınan əmlak	3,389,866	77,508	-	185,488	23,067	-	34,652	3,710,581
- nağd pul vəsaitləri	-	212,269	-	753,034	-	-	10,006	975,309
- qiymətli metallar	-	-	5,949	954,878	26,037	-	-	986,864
Digər təminatlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avans ödənişləri	32,601,457	1,485,353	34,299,563	7,478,870	4,154,150	3,322,702	298,408	83,640,503

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il tarixinə kreditlərin keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – kredit kartları	Fiziki şəxslərə kreditlər – maşın alınması	Fiziki şəxslərə – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə – digər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş								
Təmin olunmuş kreditlər:	27,700,617	146,547	-	1,211,404	2,912,289	6,685,655	55,621	38,712,133
- daşınmaz əmlak	-	-	20,711,827	-	-	-	-	20,711,827
- nəqliyyat	5,306,403	12,954	-	318,270	-	-	-	5,637,627
- korporativ təminatlar	-	-	-	-	-	-	-	-
- qiymətli kağızlar	3,099,701	23,686	-	94,517	31,925	-	8,477	3,258,306
- daşınan əmlak	3,200,817	227,882	-	865,244	-	-	5,147	4,299,090
- nağd pul vəsaitləri	-	-	-	1,115,606	66,199	-	18,888	1,200,693
Təminatlı kreditlər	11,418,066	1,457,001	-	1,106,043	141,482	-	77,618	14,200,210
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	50,725,604	1,868,070	20,711,827	4,711,084	3,151,895	6,685,655	165,751	88,019,886
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</i>								
- ödənişin 30 gündən az gecikdirilməsi	318,351	-	152,793	160,685	277,672	-	343	909,844
- ödənişin 30 gündən 90 günədək gecikdirilməsi	625,457	-	156,121	23,443	28,359	-	4,276	837,656
- ödənişin 90 gündən 180 günədək gecikdirilməsi	294,035	-	1,257,554	95,813	318,097	-	1,332	1,966,831
- ödənişin 180 gündən 360 günədək gecikdirilməsi	881,451	-	1,181,158	55,101	11,794	-	-	2,129,504
- ödənişin 360 gündən artıq gecikdirilməsi	-	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	2,119,294	-	2,747,626	335,042	635,922	-	5,951	5,843,835
<i>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi məbləğ)</i>								
- ödənişin 30 gündən az gecikdirilməsi	496,846	-	188,082	103,023	689,354	-	21,674	1,498,979
- ödənişin 30 gündən 90 günədək gecikdirilməsi	-	-	28,106	4,763	15,795	-	-	48,664
- ödənişin 90 gündən 180 günədək gecikdirilməsi	-	-	113,960	-	20,000	-	-	133,960
- ödənişin 180 gündən 360 günədək gecikdirilməsi	-	-	-	-	-	-	-	-
- ödənişin 360 gündən artıq gecikdirilməsi	-	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi məbləğ)	496,846	-	330,148	107,786	725,149	-	21,674	1,681,603
Kreditlərin ümumi balans dəyəri	53,341,744	1,868,070	23,789,601	5,153,912	4,512,966	6,685,655	193,376	95,545,324
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(1,880,486)	(30,705)	(1,339,666)	(282,090)	(1,047,596)	(136,332)	(26,199)	(4,743,074)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	51,461,258	1,837,365	22,449,935	4,871,822	3,465,370	6,549,323	167,177	90,802,250

Bank, BMUS 39, Maliyyə alətləri: *Tanınması və Qiymətləndirilməsi*, standartında nəzərdə tutulan portfel üzrə ehtiyatın yaradılması metodologiyasını tətbiq etmiş və baş vermiş, lakin balans tarixinə heç bir fərdi kredit üzrə konkret olaraq müəyyən edilməmiş dəyərsizləşmə zərərləri üçün portfel üzrə ehtiyat yaratmışdır. Bankın siyasəti, kreditin dəyərsizləşməsinə dair konkret olaraq obyektiv dəlil müəyyən edilməyənə qədər hər bir krediti “cari və dəyərsizləşməmiş” kateqoriyasına təsnifləşdirməkdir.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu il tarixinə kreditlərin keyfiyyətinə görə təhlili aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – kredit kartları	Fiziki şəxslərə kreditlər – maşın alınması	Fiziki şəxslərə – istehlak kreditlər	Fiziki şəxslərə – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə – digər	Cəmi
Cari və dəyərsizləşməmiş								
Təmin olunmuş kreditlər:								
- daşınmaz əmlak	19,901,358	105,255	-	2,133,608	3,312,359	3,390,470	47,512	28,890,562
- naqliyyat	-	-	33,797,277	-	-	-	-	33,797,277
- korporativ təminatlar	5,305,472	594,244	-	2,806,087	9,944	-	112,993	8,828,740
- qiymətli kağızlar	850,992	-	-	-	-	-	-	850,992
- daşınan əmlak	3,449,634	77,660	-	170,605	23,531	-	35,333	3,756,763
- nağd pul vəsaitləri	-	212,710	-	766,644	-	-	10,209	989,563
- qiymətli metallar	-	-	6,070	966,433	26,559	-	5,081	1,004,143
- digər təminatlar	-	-	-	-	-	-	-	-
Təminatlı kreditlər	954,306	518,891	-	290,666	181,556	-	87,421	2,032,840
Yenidən baxılmış kreditlər	2,528,460	-	-	123,465	-	-	-	2,651,925
Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş	32,990,222	1,508,760	33,803,347	7,257,508	3,553,949	3,390,470	298,549	82,957,554
<i>Vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş</i>								
- ödənişin 30 gündən az gecikdirilməsi	343,698	-	3,750	3,587	2,629	-	-	353,664
- ödənişin 30 gündən 90 günədək gecikdirilməsi	581,757	-	642,632	148,362	762,865	-	14,885	2,150,501
- ödənişin 90 gündən 180 günədək gecikdirilməsi	-	-	857,948	37,345	50,421	-	4,612	950,326
- ödənişin 180 gündən 360 günədək gecikdirilməsi	48,907	-	1,996	59,632	3,935	-	-	114,470
- ödənişin 360 gündən artıq gecikdirilməsi	-	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi vaxtı keçmiş, lakin dəyərsizləşməmiş	974,362	-	1,506,326	248,926	819,850	-	19,497	3,568,961
<i>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi məbləğ)</i>								
- ödənişin 30 gündən az gecikdirilməsi	73,201	-	18,665	50,288	12,646	-	-	154,800
- ödənişin 30 gündən 90 günədək gecikdirilməsi	27,170	-	66,544	10,449	-	-	-	104,163
- ödənişin 90 gündən 180 günədək gecikdirilməsi	-	-	6,636	7,241	9,265	-	8,010	31,152
- ödənişin 180 gündən 360 günədək gecikdirilməsi	57,505	-	45,633	17,243	85,543	-	-	205,924
- ödənişin 360 gündən artıq gecikdirilməsi	30,951	-	30,997	-	92,798	-	-	154,746
Cəmi fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər (ümumi məbləğ)	157,877	-	137,475	85,221	200,252	-	8,010	650,785
Kreditlərin ümumi balans dəyəri	34,153,411	1,508,760	35,478,148	7,591,655	4,574,051	3,390,470	353,563	87,022,551
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat çıxılmaqla	(1,502,044)	(23,406)	(1,147,587)	(291,471)	(327,103)	(67,768)	(22,669)	(3,382,048)
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar	32,651,367	1,485,354	34,330,561	7,300,184	4,246,948	3,322,702	330,894	83,640,503

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditin dəyərsizləşməsi üzrə Bank tərəfindən ilkin olaraq nəzərə alınan faktlar onun ödəmə müddəti və zəmanətin icra olunmasıdır. Nəticədə, Bank dəyərsizləşmə üzrə fərdi təyin edilmiş kreditlərin dövr təhlillərini təqdim edir.

Cari və dəyərsizləşmiş, lakin yenidən baxılmış kreditlər, şərtləri yenidən baxılacaq gecikdirilmiş və ya köhnəlmiş kreditlərin balans dəyərini təşkil edir. Gecikdirilmiş, lakin tam dəyərdən düşməmiş kreditlər təminatı olan kreditlərdən ibarətdir, çünki zəmanətin ədalətli dəyəri gecikdirilmə üzrə faizləri və əsas ödənişləri əhatə edə bilər. Gecikdirilmiş, lakin tam dəyərdən düşməmiş kimi hesablanan məbləğ fərdi gecikdirilmənin deyil, bu cür kreditlərin ümumi balansını əks etdirir.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə cari və dəyərsizləşməmiş və fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş korporativ kreditlər üzrə girovların təxmin edilən ədalətli dəyəri aşağıdakı kimidir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə kredit kartları	Fiziki şəxslərə kreditlər – maşın alınması	Fiziki şəxslərə – istehlak kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə – digər	31 dekabr 2009-cu il
<i>Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>								
- daşınmaz əmlak	9,688,000	-	-	888,000	2,619,480	-	-	13,195,480
- nəqliyyat	-	-	7,450,751	-	-	-	-	7,450,751
- korporativ təminatlar	-	-	-	-	-	-	-	-
- qiymətli metallar	-	-	-	116,412	20,456	-	-	136,868
- qiymətli kağızlar	2,579,486	-	-	-	-	-	-	2,579,486
- daşınan əmlak	650,340	-	-	107,000	60,000	-	30,000	847,340
<i>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>								
- daşınmaz əmlak	841,760	-	-	137,000	1,435,400	-	-	2,414,160
- nəqliyyat	-	-	854,526	-	-	-	-	854,526
- daşınan əmlak	454,470	-	-	-	-	-	-	454,470
- nağd depozitlər	-	-	-	1,500	-	-	-	1,500
- qiymətli metallar	-	-	-	2,550	-	-	-	2,550
Cəmi	14,214,056	-	8,305,277	1,252,462	4,135,336	-	30,000	27,937,131

Balans hesabatı tarixinə yaşayış üçün nəzərdə tutulmuş daşınmaz əmlakın ədalətli dəyəri Bankın kredit departamentinin təyin etdiyi şəhər və region üzrə kreditlərin ilk dərəcəsinin orta artırılması üzrə təyin edilmiş dəyərlər əsasında təxmin edilmişdir. Digər daşınmaz əmlak və digər aktivlərin ədalətli dəyəri Bankın kredit departamenti tərəfindən mütəxəssislərin və digər qiymətləndirici şirkətinin tövsiyələrindən istifadə etməklə müəyyənləşdirilir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avans ödənişləri üzrə faiz dərəcəsinin təhlilləri 33 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir. Əlaqəli tərəflərin balansları 29 sayılı Qeyddə əks etdirilmişdir.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2008-ci il tarixinə cari və dəyərsizləşməmiş və fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş korporativ kreditlər üzrə girovların təxmin edilən ədalətli dəyəri aşağıdakı kimidir:

	Korporativ kreditlər	Fiziki şəxslərə kredit kartları	Fiziki şəxslərə kreditlər – maşın alınması	Fiziki şəxslərə – istehlak kreditlər	Fiziki şəxslərə kreditlər – sahibkar kreditləri	Fiziki şəxslərə – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə – digər	31 dekabr 2008-ci il
<i>Cəmi cari və dəyərsizləşməmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>								
- daşınmaz əmlak	1,144,919	-	-	216,100	1,143,300	-	-	2,504,319
- nəqliyyat	-	-	3,336,576	-	-	-	-	3,336,576
- korporativ təminatlar	-	-	-	267,407	-	-	11,100	278,507
- qiymətli metallar	-	-	-	19,771	-	-	-	19,771
<i>Fərdi şəkildə dəyərsizləşmiş kreditlər üzrə girovların ədalətli dəyəri</i>								
- daşınmaz əmlak	1,266,760	-	-	125,000	282,200	-	-	1,673,960
- nəqliyyat	-	-	355,754	-	-	-	-	355,754
- korporativ təminatlar	-	-	-	29,100	-	-	-	29,100
Cəmi	2,411,679	-	3,692,330	657,378	1,425,500	-	11,100	8,197,987

31 dekabr 2009-cu tarixinə Bankın ümumi məbləği 11,353,601 AZN təşkil edən 4 krediti mövcud olmuşdur və bu, Bank kapitalının 10%-dən artıq olmuşdur (2008-ci ildə: 2,680,728 AZN məbləğində 4 kredit Bank kapitalının 6%-dən artıq olmuşdur).

17. SATILABİLƏN İNVESTİSİYA QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

Satılabilən investisiya qiymətli kağızları aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	Nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2009-cu il	Nominal faiz dərəcəsi	31 dekabr 2008-ci il
“Millikart” MMC	10	400,000	10	400,000
“Visa International”		-		61,975
		400,000		461,975
Çıxılsın: köhnəmə üzrə ehtiyat		(120,000)		(120,000)
Cəmi satılabilən investisiya qiymətli		280,000		341,975

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə satılabilən investisiyaların dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatların açılınması 7 saylı Qeyddə əks etdirilmişdir.

Bank, 16 may 2008-ci il tarixində Bakı Fond Birjasında olan payını “Brokdil AZ” MMC-yə satmışdır.

Bank, 29 dekabr 2008-ci il tarixində “Visa International”-ın 61,975 AZN məbləğində 1,453 payını əldə etmişdir. Sonradan 2009-cu ildə şərtlərin dəyişdirilməsi səbəbindən Bank bu paylarını geri qaytarmışdır.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

18. ÖDƏNİŞ TARİXİNƏDƏK SAXLANILAN İNVESTİSİYA QIYMƏTLİ

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə Bankın, müvafiq olaraq, sıfır və 7% nominal faiz dərəcəsinə cəmi sıfır AZN və 20,675,479 AZN dəyərində ARMB-dan alınmış qısamüddətli notları olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu il tarixinə Bankın 15,972,459 AZN məbləğində qısamüddətli və 17,871,023 AZN məbləğində uzunmüddətli, müvafiq olaraq, nominal faiz dərəcəsi 2% və 3% olan, ARMB nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondunun istiqraz vərəqələri mövcud olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalara eləcə də, müvafiq olaraq, 2,006,144 AZN və 1,999,835 AZN məbləğində qısamüddətli repo sazişləri daxil olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə ödəniş tarixinədək saxlanılan bu investisiyalara daxil edilən hesablanmış faiz gəliri, müvafiq olaraq, 48,584 AZN və 23,009 AZN təşkil etmişdir.

19. ƏLAQƏLİ MÜƏSSİSƏLƏRDƏ İNVESTİSİYALAR

Aşağıda göstərilən müəssisələr maliyyə hesabatlarında kapital metodu istifadə etməklə qeydə alınmışdır:

	Sahibkar payı, %	Balans dəyəri	Sahibkar payı, %	Balans dəyəri
“AtaSığorta” ASC	-	-	40	1,406,401
“AtaLizinq” ASC	36	423,331	36	457,166
Cəmi əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar		423,331		1,863,567

23 yanvar 2009-cu il tarixində Bank “AtaSigorta” ASC-də olan bütün səhmlərini “AtaHolding” ASC-ə (əlaqəli tərəf) nominal dəyər ilə satmışdır.

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
İlin əvvəlinə	1,863,567	1,474,707
Alınma dəyəri	-	-
Əlaqəli müəssisənin satılması	(1,406,401)	-
Əlaqəli müəssisələrin xalis mənfəətindəki pay	(33,835)	583,342
Əlaqəli müəssisələrin mənfəət vergisi xərclərində pay	-	(19,448)
Əlaqəli müəssisələrdən alınmış dividendlər	-	(175,034)
İlin sonuna	423,331	1,863,567

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə əlaqəli müəssisələrin əsas göstəriciləri aşağıdakı kimi olmuşdur:

Əlaqəli müəssisələrin adı	İl	Əlaqəli müəssisələrin cəmi aktivləri	Əlaqəli müəssisələrin cəmi öhdəlikləri	Əlaqəli müəssisələrin gəliri	Xalis (zərər)/mənfəət
“AtaLizinq” ASC	2009	3,703,537	2,527,617	1,129,504	(93,998)
“AtaSığorta” ASC	2008	6,934,871	3,732,584	3,825,346	1,215,431
“AtaLizinq” ASC	2008	3,595,741	2,325,823	911,667	269,918

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

20. ƏMLAK VƏ AVADANLIQ

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə bina və avadanlıqların dəyərinə, müvafiq olaraq, 16,615 AZN və 140,170 AZN məbləğində tam amortizasiya olunmuş əsas vəsaitlər daxildir.

	Binalar	Mebel və avadanlıq	Kompüterlər	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	Cəmi
İlkin dəyəri							
31 dekabr 2007-ci il	4,540,439	2,503,967	890,680	407,871	188,026	99,788	8,630,771
Yenidən qiymətləndirmə	4,604,868	-	-	-	-	-	4,604,868
Əlavələr	6,050	298,578	225,728	516,120	38,967	43,234	1,128,677
Silinmələr	-	(6,092)	(132,168)	(56,436)	(10,141)	-	(204,837)
31 dekabr 2008-ci il	9,151,357	2,796,453	984,240	867,555	216,852	143,022	14,159,479
Əlavələr	16,840	351,573	187,521	39,000	5,822	-	600,756
Silinmələr	-	(2,744)	(18,182)	(49,675)	-	-	(70,601)
31 dekabr 2009-cu il	9,168,197	3,145,282	1,153,579	856,880	222,674	143,022	14,689,634
Yığılmış amortizasiya							
31 dekabr 2007-ci il	(232,474)	(909,308)	(452,297)	(252,540)	(64,740)	(37,396)	(1,948,755)
İl üzrə tutulmalar	(100,642)	(367,075)	(195,838)	(108,515)	(36,288)	(27,151)	(835,509)
Yenidən qiymətləndirmə	315,322	-	-	-	-	-	315,322
Silinmələr	-	6,092	89,325	54,452	10,140	-	160,009
31 dekabr 2008-ci il	(17,794)	(1,270,291)	(558,810)	(306,603)	(90,888)	(64,547)	(2,308,933)
İl üzrə tutulmalar	(208,677)	(401,305)	(184,996)	(178,147)	(39,742)	(27,279)	(1,040,146)
Silinmələr	-	2,594	18,182	49,675	-	-	70,451
31 dekabr 2009-cu il	(226,471)	(1,669,002)	(725,624)	(435,075)	(130,630)	(91,826)	(3,278,628)
Xalis balans dəyəri							
31 dekabr 2009-cu il	8,941,726	1,476,280	427,955	421,805	92,044	51,196	11,411,006
31 dekabr 2008-ci il	9,133,563	1,526,162	425,430	560,952	125,964	78,475	11,850,546

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

21. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
İlkin dəyəri		
1 yanvar 2007-ci il	777,791	748,630
Əlavələr	57,268	37,011
Silinmələr	(6,130)	(7,850)
31 dekabr 2008-ci il	828,929	777,791
Yığılmış amortizasiya		
1 yanvar 2007-ci il	(213,222)	(138,417)
Əlavələr	(86,485)	(82,655)
Silinmələr	6,130	7,850
31 dekabr 2008-ci il	(293,577)	(213,222)
Xalis balans dəyəri		
31 dekabr 2009-cu il	535,352	564,569

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə qeyri-maddi aktivlərə, müvafiq olaraq, 6,130 AZN və 7,850 AZN məbləğində tam amortizasiya olunmuş vəsaitlər aid edilmişdir.

22. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
BMUS 39 standartına müvafiq olaraq kreditlər və alınacaq vəsaitlər kimi tanınmış digər maliyyə aktivləri		
Alınacaq dividendlər	258,275	-
Digər əməliyyatlar üzrə avans ödənişləri və alınacaq vəsaitlər	173,501	76,294
Pul köçürmələri və plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	106,009	142,899
	537,785	219,193
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Plastik kartlar üzrə təxirə salınmış xərclər	67,032	77,590
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin alınması üzrə avans ödənişləri	25,393	-
Cəmi digər aktivlər	630,210	296,783

23. BANKLARA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər bankların müxbir hesabları	1,073	1,923
Cəmi digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,073	1,923

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

24. HÖKUMƏT VƏ DİGƏR KREDİT İNSTİTUTLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək məbləğ	29,671,718	11,957,915
ARMB nəzdində Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək məbləğ	5,159,523	3,388,398
Cəmi hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	34,831,241	15,346,313

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlərə, müvafiq olaraq, 29,671,718 AZN və 11,957,915 AZN Sahibkarlığa Kömək Milli Fonduna ödəniləcək vəsaitlərdir. Bu kreditlərin ödəmə müddəti 1 ildən 5 ilədəkdir və illik faiz dərəcəsi 1-2% təşkil edir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər içərisində, müvafiq olaraq, 5,159,523 AZN və 3,388,398 AZN məbləğində ARMB nəzdində Azərbaycan İpoteka Fonduna ödəniləcək vəsaitlərdən ibarət olmuşdur. Bu kreditlərin ödəmə müddəti 1 ildən 25 ilədəkdir və illik faiz dərəcəsi 2% təşkil edir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə bu kreditlər, cəmi kreditlərin mühüm hissəsini təşkil etmişdir.

25. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Müddətli depozitlər	105,871,384	70,653,181
Tələb olunanadək depozitlər	28,753,757	39,993,732
Cəmi müştəri hesabları	134,625,141	110,646,913

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə müştəri hesablarına daxil olan yığılmış faiz xərcləri, müvafiq olaraq, 2,445,959 AZN və 1,214,568 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə, müvafiq olaraq, 790,414 AZN və 1,333,000 AZN məbləğində müştəri hesablarındakı vəsaitlər, açılmış akkreditivlər və verilmiş digər bənzəri təminatlar üzrə müştərilər tərəfindən girov qoyulmuşdur.

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə strukturu aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Fiziki şəxslər	86,645,542	66,748,885
Enerji	20,154,759	13,602,458
Ticarət	16,707,187	21,458,946
Maliyyə institutlarına	3,300,000	1,250,000
İstehsal	2,684,314	2,174,247
Nəqliyyat və rabitə	2,244,012	1,350,712
Sığorta	1,155,653	1,249,040
Tikinti	719,924	1,818,789
Cəmiyyət	463,886	517,011
Kənd təsərrüfatı	389,411	50,776
Digər	160,452	426,049
Cəmi müştəri hesabları	134,625,140	110,646,913

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

26. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2009-cu il	31 dekabr 2008-ci il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Pul köçürmələri və plastik kartlarla əməliyyatlar üzrə hesablaşmalar	77,241	23,459
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	77,241	23,459
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Mənfəət vergisi istisna olmaqla digər vergilər	23,352	81,613
Peşəkar xidmətlər üzrə öhdəliklər	30,267	27,000
Digər	133,597	83,402
Cəmi digər öhdəliklər	264,457	215,474

27. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə təsdiq edilmiş, buraxılmış və dövriyyədə olan səhmdar kapitalı hər birinin dəyəri 20 AZN olan 15,000,000 AZN məbləğində 750,000 adi səhmlərdən ibarət olmuşdur. Hər pay sahibi bir səs hüququna malikdir.

2008-ci il ərzində Bank nizamnamə kapitalı 175,000 sayda və hər birinin dəyəri 20 AZN olan adi səhm buraxmaqla 3,500,000 AZN məbləğinə artırmışdır.

28. MALİYYƏ TƏƏHHÜDLƏRİ VƏ ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏRİ

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank, müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balansdan kənar risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır.

Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təəhhüdlər üzrə Bankın maksimum kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan kontraktlar üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təyin edilir.

Bank, balansdan kənar öhdəliklər üzrə balans öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə şərti öhdəliklər üzrə zərər ehtiyatı, müvafiq olaraq, sıfır və 17,026 AZN olmuşdur.

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə nominal və ya kontrakt üzrə balansdankənar öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur: Azərbaycan Manatı ilə

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Nominal məbləğ	Risk üzrə ölçülmüş məbləğ	Nominal məbləğ	Risk üzrə ölçülmüş məbləğ
Şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri				
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	8,374,482	-	7,597,402	-
Verilmiş zəmanətlər və bənzər öhdəliklər	5,731,882	5,731,882	10,234,103	10,234,103
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit öhdəlikləri	14,106,364	5,731,882	17,831,505	10,234,103

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər, müvafiq olaraq, 8,374,482 AZN və 7,597,402 AZN-ə bərabər olmaqla Bankın müəyyən şərtlər altında uzadılacaq kreditləri və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəlikləri təşkil etmişdir: borcalan hər dəfə onun istifadə edilməmiş məhdud çərçivəsində borcunu uzatmaq üçün Banka müraciət etməlidir və Bank, borcalanın maliyyə təqdimatını, borc xidmətini və digər kredit riski xüsusiyyətlərini nəzərə alaraq uzadılmanı təsdiq edə bilər.

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə Bankın kapital qoyuluşları üzrə hər hansı bir mühüm öhdəliyi olmamışdır.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülür. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı heç bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün heç bir ehtiyat yaradılmamışdır.

Banka qarşı adətən müştərilər tərəfindən kreditlərin alınması zamanı hesablanan komissiyalarla bağlı müəyyən iddialar irəli sürülür. Fəridlərə verilən kreditlər üzrə banklardan tələb olunan effektiv faiz dərəcəsi risklərinə dair ARMB təlimat buraxmışdır. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, mümkün olan iddialar Bank üçün mənfəətli olmayacaq və kredit sazişləri üzrə əlavə məlumatın aşqlanmasına dair proseduraların hazırlanması prosesi ARMB təlimatı ilə müvafiqdir.

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının sahibkarlıq və xüsusən də, vergi qanunvericiliyində maddələrin müxtəlif təfsir dərəcələri yarana bilər. Bundan əlavə vergi orqanlarının nümayəndələri ilə rəhbərliyin vergi qanunvericiliyi haqqında şərtləri fərqli olduğundan, qanunun hər hansı bir izahatı vergi orqanları tərəfindən tələb olunarsa, bu halda Bank, ola bilsin ki, əlavə vergi, cərimələr və faiz ödəmək məcburiyyətində qalsın. Vergi orqanları vergi ödəyicisinin fəaliyyətini yalnız son 3 təqvim ili üzrə yoxlamaq hüququna malikdir. Rəhbərlik hesab edir ki, Bank ödəməli olduğu bütün vergi öhdəliklərini yerinə yetirilib və buna görə maliyyə hesabatlarında hər hansı potensial zərərlər üçün ehtiyat yaradılmamışdır.

Pensiya və təqaüd planları

İşçilər Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə və qaydalarına müvafiq olaraq təqaüd müavinətləri alır. 31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixinə Bankın hazırkı və yaxud keçmiş işçiləri üçün heç bir əlavə təqaüdlər, təqaüd sonrası tibbi xidmət, sığorta və ya kompensasiyalar üzrə öhdəliyi yoxdur.

Əməliyyat mühiti

Bank əsas biznes fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında aparır. Biznes mühitinə təsir edən qaydalar və qanunlar sürətli dəyişikliklərə məruz qalır və siyasətdə və biznes mühitində baş verən mənfəətli dəyişikliklər Bankın aktivlərini və əməliyyatlarını riskə məruz qoya bilər.

29. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

BMS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı qeydlər” standartının tələblərinə əsasən əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- (a) Bankın birbaşa, dolayısi yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə ortağ nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- (b) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (c) Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (ç) Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (d) (a) və ya (ç) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (e) (ç) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısi yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- (ə) İş müddəti bitdikdən sonra Bankın keçmiş işçiləri və ya Bankın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar

Ehtimal edilən hər hansı bir əlaqəli tərəfi nəzərə alarkən, əlaqənin təkcə hüquqi formasına deyil həmçinin mahiyyətinə diqqət yetirilir. Bankın 31 dekabr 2009-cu il və 2008-ci il tarixlərinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Müştərilərə verilən kreditlər		90,802,250		83,640,503
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	124,132		9,755	
- əlaqəli müəssisələr	-		476,111	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	41,751		84,481	
Köhnəlmə zərərləri üzrə ehtiyatlar		(4,743,074)		(3,382,048)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	(2,483)		(195)	
- əlaqəli müəssisələr	-		(9,522)	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	(835)		(1,690)	
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar		423,331		1,863,567
- əlaqəli müəssisələr	423,331		1,863,567	
Digər aktivlər		630,210		296,783
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	8,313		19,336	
- əlaqəli müəssisələr	-		8,353	
Müştəri hesabları		134,625,140		110,646,913
- ana şirkət və ya ana şirkətin törəmə müəssisəsi	2,374,748		500,000	
- əlaqəli müəssisələr	46		900,000	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	163,749		2,149	
Digər öhdəliklər		264,458		215,474
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		4,293	
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		8,374,482		7,597,402
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	-		61,568	

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2009-cu və 2008-ci il tarixlərinə başa çatmış il üzrə Bankın əlaqəli tərəflərlə apardığı əməliyyatlar nəticəsində mənfəət və zərər haqqında hesabatda daxil edilən məbləğlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Faiz gəlirləri		21,076,589		18,316,926
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	19,861		1,800	
- əlaqəli müəssisələr	-		111,200	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	6,680		6,476	
Faiz xərcləri		(11,004,184)		(7,853,994)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	308,717		22,917	
- əlaqəli müəssisələr	-		117,000	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	21,287		300	
Ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar		(2,384,979)		(1,571,488)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	2,483		(195)	
- əlaqəli müəssisələr	-		(9,522)	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	835		(1,690)	
Haqq və komissiya gəliri		3,631,232		4,747,358
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	12,471		38,783	
- əlaqəli müəssisələr	13,500		41,875	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	4,175		24,206	
Digər gəlir		93,067		51,154
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		13,220	
Əməliyyat xərcləri		(7,978,684)		(7,306,874)
- ana şirkət və ana şirkətin törəmə müəssisəsi	-		-	
- əlaqəli müəssisələr	-		-	
- müəssisənin və ya ana şirkətin rəhbərliyi	732,964		(597,076)	
Əlaqəli müəssisələrin mənfəətindəki pay		(33,835)		583,342
- əlaqəli müəssisələr	(33,835)		583,342	
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyaların satılması üzrə zərər		(348,126)		-
- əlaqəli müəssisələr	(348,126)		-	
Rəhbərliyin əsas işçilərinin kompensasiyası		(4,018,031)		(3,495,331)
- qısamüddətli ödəmələr	(732,964)		(597,076)	

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

30. SEQMENT ÜZRƏ HESABAT

Seqment üzrə məlumatın təqdim edilməsi üçün Bank ilk növbədə biznes seqmenti üzrə ikinci növbədə isə coğrafi seqment üzrə məlumatı əks etdirir.

Biznes seqmentləri

Bank iki əsas biznes seqmenti əsasında təşkil edilmişdir:

- Fərdi bankçılıq – fərdi bank xidmətləri, fərdi müştərilərin cari hesabları, cari əmanətlər, müddətli əmanətlər, investisiya əmanət məhsulları, depozitari xidmətləri, kredit və debet kartları, istehlak və ipoteka kreditləri.
- Korporativ bankçılıq – birbaşa debet xidmətləri, cari hesablar, əmanətlər, overdraft, kredit və digər kredit vasitələri, xarici valyuta və derivativ məhsulları.

Biznes seqmentləri arasında əhəmiyyətli gəlir və ya xərclərin axını mövcud deyil. Daxili dövriyyələr və transfer qiyməti üzrə düzəlişlər təqdim edilən hər bir seqmentdə nəzərə alınmışdır. Gəlir üzrə pay bölgüsü müqavilələri məntiqli əsasda xarici müştəri gəlirlərinin biznes seqmentləri üzrə yerləşdirmək üçün istifadə edilir.

Bu biznes üzrə seqment məlumatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Təyin edilməmiş	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
Faiz gəlirləri	5,032,071	16,044,518	-	21,076,589
Faiz xərcləri	(307,796)	(10,696,388)	-	(11,004,184)
Faiz gəliri yaradan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları	(775,000)	(1,086,026)	-	(1,861,026)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	-	-	567,670	567,670
Haqq və komissiya gəlirləri	880,362	2,750,870	-	3,631,232
Haqq və komissiya xərcləri	(19,414)	(674,678)	-	(694,092)
Digər gəlir	-	-	93,067	93,067
Əməliyyat gəlirləri	4,810,223	6,338,296	660,737	11,809,256
Əməliyyat xərcləri	(6,049,892)	(1,928,792)	-	(7,978,684)
Digər əməliyyatlar üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları	-	17,026	-	17,026
Əlaqəli müəssisələrin gəlirindəki pay	-	(33,835)	-	(33,835)
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyaların satılması üzrə zərər	-	(348,126)	-	(348,126)
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	(1,239,669)	4,044,569	660,737	3,465,637
Mənfəət vergisi gəliri	-	-	285,554	285,554
Xalis mənfəət/(zərər)	(1,239,669)	4,044,569	946,291	3,751,191
Seqment aktivləri	42,795,762	142,183,038	14,012,509	198,328,107
Seqment öhdəlikləri	40,738,863	129,067,994	781,519	170,588,376
Digər seqment vahidləri				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə dəyərsizləşmə və amortizasiya xərcləri	-	-	1,126,631	1,126,631
Müştərilərə verilən kreditlər	23,320,392	72,224,932	(4,743,074)	90,802,250
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	11,411,006	11,411,006
Müştəri hesabları	35,002,537	99,622,603	-	134,625,140

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Azərbaycan Manatı ilə)

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Təyin edilməmiş	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
Faiz gəlirləri	4,396,062	13,920,864	-	18,316,926
Faiz xərcləri	(1,884,959)	(5,969,035)	-	(7,853,994)
Faiz gəliri yaradan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərər ehtiyatları	(377,157)	(1,194,331)	-	(1,571,488)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis mənfəət	-	-	669,837	669,837
Haqq və komissiya gəlirləri	1,139,366	3,607,992	-	4,747,358
Haqq və komissiya xərcləri	(170,634)	(540,342)	-	(710,976)
Digər gəlir	-	-	51,154	51,154
Əməliyyat gəlirləri	3,102,678	9,825,148	720,991	13,648,817
Əməliyyat xərcləri	(1,753,650)	(5,553,224)	-	(7,306,874)
Digər əməliyyatlar üzrə dəyərsizləşmə ehtiyatları	-	28,372	-	28,372
Əlaqəli müəssisələrin gəlirindəki pay	-	583,342	-	583,342
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	1,349,028	4,883,638	720,991	6,953,657
Mənfəət vergisi xərci	-	-	(1,506,189)	(1,506,189)
Xalis mənfəət/(zərər)	1,349,028	4,883,638	(785,198)	5,447,468
Seqment aktivləri	32,834,438	103,975,719	15,963,629	152,773,786
Seqment öhdəlikləri	30,411,823	96,304,106	1,344,140	128,060,069
Digər seqment vahidləri				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə dəyərsizləşmə və amortizasiya xərcləri	-	-	918,164	918,164
Müştərilərə verilən kreditlər	20,073,721	66,948,830	(3,382,048)	83,640,503
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	11,850,546	11,850,546
Müştəri hesabları	28,768,197	81,878,716	-	110,646,913

Bankın aktivləri əsasən Azərbaycan Respublikasında yerləşdirilmiş və onun xalis gəlirinin və məcmu gəlirinin əsas hissəsi Azərbaycan Respublikasında aparılan əməliyyatlardan yaranmışdır.

31. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri BMS 32 “Maliyyə Alətləri: Qeyd və Təqdimat”, BMHS 7 “Maliyyə alətləri: Təqdim edilmə” və BMS 39 “Maliyyə Alətləri: Tanınma və Ölçülmə” standartlarına uyğun olaraq təqdim edilmişdir. Ədalətli dəyər, məcburi satış və ya ləğv etmə halları istisna olmaqla, maraqlı tərəflər arasında cari əməliyyat zamanı maliyyə vasitəsinin mübadilə edilə bildiyi məbləği təşkil edir və ən yaxşı olaraq bazar qiyməti ilə sübut edilir. Burada təqdim edilən təxminlər Bankın maliyyə alətini bazar vasitəsilə tam və ya qismən dəyişdirdiyi zaman əldə edəcəyi məbləğlərdən fərqli ola bilər.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin ədalətli dəyəri ilə balans üzrə qalıq dəyərləri arasındakı müqayisə aşağıda göstərilmişdir:

	31 dekabr 2009-cu il		31 dekabr 2008-ci il	
	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri	Qalıq dəyəri	Ədalətli dəyəri
Pul vəsaitləri və ARMB-dakı qalıqlar	13,382,299	13,382,299	15,666,846	15,666,846
Digər banklardan alınacaq vəsaitlər	45,628,651	45,628,651	15,873,683	15,873,683
Ödəniş tarixində saxlanılan investisiyalar	35,898,210	35,898,210	22,675,314	22,675,314
Digər banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,073	1,073	1,923	1,923
Digər banklara və kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	34,831,241	34,831,241	15,346,313	15,346,313
Müştəri hesabları	134,625,140	134,625,140	110,646,913	110,646,913

90,414,048 AZN (2008-ci ildə: 84,040,503 AZN) məbləğində müştərilərə verilmiş kreditlərin ədalətli dəyəri real olaraq, o səbəbdən ölçülə bilməz ki, bazar məlumatını əldə etmək və ya belə alətlər üzrə digər qiymətləndirmə üsullarını tətbiq etmək yararlı deyil.

32. TƏNZİMLƏMƏ MƏSƏLƏLƏRİ

Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş kəmiyyət ölçüləri tələb edir ki, Bank aşağıdakı cədvəldə göstərilən qaydada ümumi (10%) və 1-ci dərəcəli kapitalın (5%) risk dərəcələri üzrə qiymətləndirilmiş aktivlərinə qarşı minimal nisbət və əmsallarını saxlamaq üçün, kapitalın adekvatlığını təmin etsin.

Kapitalın adekvatlığı əmsalı Bazel Komitəsinin təsdiq edilmiş prinsipləri əsasında ehtimal olunan zərərlər üçün ehtiyatlar çıxılmaqla aktivlərə və balansdan kənar öhdəliklərə aşağıdakı risk dərəcələrini tətbiq etməklə hesablanmışdır:

31 dekabr 2009-cu il tarixinə kapitalın adekvatlığını hesablamaq məqsədilə Bankın məcmu kapitalı və birinci dərəcəli kapitalı 25,129,828 AZN təşkil etmişdir ki, bu da, müvafiq olaraq, risk dərəcəsi üzrə aktivlərin 15.56% təşkil etmişdir.

31 dekabr 2008-ci il tarixinə kapitalın adekvatlığını hesablamaq məqsədilə Bankın məcmu kapitalı və birinci dərəcəli kapitalı 19,500,960 AZN təşkil etmişdir ki, bu da, müvafiq olaraq, risk dərəcəsi üzrə aktivlərin 15.20% təşkil etmişdir.

33. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

Kapitalın idarə edilməsində Bankın məqsədləri Bankın fəaliyyətinin davam etmək qabiliyyətini qorumaq və kapitalın uyğunluq nisbətinə nail olmaq üçün kafi kapital bazasını saxlamaqdır.

Səhmdar kapitalında dəyişikliklər hesabatında göstəriləndiyi kimi buraxılmış kapital və bölüşdürülməmiş mənfəət daxil olmaqla, Bankın kapital strukturu Bank kapitalının sahibkarlarına aid olan borc və kapitalından ibarətdir.

İdarə Heyəti kapital strukturunu davamiyyət əsasında nəzərdən keçirir. Bu təhlilin bir hissəsi kimi, Rəhbərlik kapitalın dəyərini və kapitalın hər növü üzrə əlaqəli riskləri nəzərdə tutur. Rəhbərliyin tövsiyələrinə əsaslanaraq, Bank onun tam kapital strukturunu dividendlərin ödənilməsi, yeni səhmlərin buraxılması eləcə də yeni borcların buraxılması və ya mövcud olan borcların ödənilməsi üzrə tarazlamadır.

Bankın kapital riskinin idarə edilməsi ilə bağlı ümumi siyasətinə keçən hesabat ili ilə müqayisədə dəyişikliklər edilməmişdir.

34. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Bankın fəaliyyəti üçün risklərin idarə edilməsi Bank əməliyyatlarının mühüm elementini təşkil edir. Bankın əməliyyatlarına təsir göstərəcək əsas risklər aşağıdakılardan ibarətdir:

- Kredit riski
- Likvidlik riski
- Bazar riski

Bank rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risk idarəetmə sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Bank rəhbərliyi risk idarəetmə komitəsi yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Bankı ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risk idarəetmə qrupu vasitəsilə Bank rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Kredit riski

Bank kredit riskinə məruz qalır ki, bu zaman maliyyə alətinə tərəf olan bir iştirakçı öz öhdəliyini yerinə yetirə bilmir və digər tərəf buna görə maliyyə zərərinə uğrayır.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maksimum risk

Bankın məruz qaldığı maksimum kredit riski fərdi risklərdən və ümumi iqtisadiyyatın daşdığı risklərdən asılı olaraq əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimum həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ əvəzləşdirmələr və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərində bərabərdir. Maliyyə zəmanətləri və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimum həddi, bu zəmanətlər üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Maksimum risk	Əvəzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	31 dekabr 2009-cu il Əvəzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər (nağd pul istisna olmaqla)	6,309,933	6,309,933	-	6,309,933
Banklardan alınacaq vəsaitlər	45,628,651	45,628,651	4,467,000	41,161,651
Müştərilərə verilən kreditlər	90,802,250	90,802,250	13,443,900	77,358,350
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	280,000	280,000	-	280,000
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	35,898,210	35,898,210	-	35,898,210
Digər aktivlər	630,210	630,210	-	630,210
Buraxılmış zəmanətlər və bənzər şərti öhdəliklər	5,731,882	5,731,882	-	5,731,882
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə şərti öhdəliklər	8,374,482	8,374,482	4,187,241	8,374,482
				31 dekabr 2008-ci il
	Maksimum risk	Əvəzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	Əvəzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər (nağd pul istisna olmaqla)	7,327,361	7,327,361	-	7,327,361
Banklardan alınacaq vəsaitlər	15,873,683	15,873,683	-	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	83,640,503	83,640,503	50,865,340	32,175,163
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	341,975	341,975	-	341,975
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	22,675,314	22,675,314	-	22,675,314
Digər aktivlər	296,783	296,783	-	296,783
Buraxılmış zəmanətlər və bənzər şərti öhdəliklər	10,234,103	10,234,103	-	10,234,103
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə şərti öhdəliklər	7,597,402	7,597,402	3,722,727	3,874,675

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktivləri cari kredit qabiliyyəti üzrə bölüşdürülüb, onlar beynəlxalq təşkilat tərəfindən buraxılmışdır. Ən yüksək dərəcə AAA-dır. İnvestisiya kimi təsnifləşdirilən maliyyə aktivlərinin dərəcəsi AAA-dan BBB-ya qədərdir. BBB-dan aşağı dərəcəli maliyyə aktivləri spekulyativ alətlər kimi təsnifləşdirilir.

	AA+	AA-	A +	BBB+	BB+	BB	<BB	Dərəcəsiz	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
Pul vəsaitləri və ARMB- da yerləşdirilmiş vəsaitlər (nağd pul istisna olmaqla)	-	-	-	-	6,309,933	-	-	-	6,309,933
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	-	4,445,162	2,064	12,605,300	7,078	21,358	28,272,689	45,628,651
Müştərilərə verilən kreditlər	-	-	-	-	-	-	-	90,802,250	90,802,250
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	-	-	280,000	280,000
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	35,898,210	-	-	-	35,898,210
									31 dekabr 2008-ci il Cəmi
	AA+	AA-	A +	BBB+	BB+	BB	<BB	Dərəcəsiz	Cəmi
Pul vəsaitləri və ARMB- da yerləşdirilmiş vəsaitlər (nağd pul istisna olmaqla)	-	-	-	-	7,327,361	-	-	-	7,327,361
Banklardan alınacaq vəsaitlər	-	296,687	2,267,396	150,093	73,239	14,450	23,195	13,048,623	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	-	-	-	-	-	-	-	83,640,503	83,640,503
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	-	-	341,975	341,975
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	22,675,314	-	-	-	22,675,314

Bank sənayesi əsasən maliyyə aktivləri və şərti öhdəlikləri üzrə kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma Azərbaycan Respublikasında toplanır. Məruz qalmanın mütəmadi olaraq monitorinqi keçirilir ki, kredit məhdudlarının və Bank tərəfindən qurulmuş kredit qabiliyyəti üzrə risklərin idarə edilməsi prinsiplərinin pozulmayacağından əmin olsun.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl dəyərlərində azalma yaranan aktivlərin və eləcə də ödəmə tarixlərinə görə aktivlərin təsnifləşdirilməsini təqdim edir:

	Cari və dəyərdə azalma qeyd edilməyən	Vaxtı keçmiş lakin dəyərdə azalma yaranmayan aktivlər				Dəyərdə azalma qeyd edilən aktivlər	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
		0-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 aydan 1 ilədək	1 ildən artıq		
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər (nağd pul istisna olmaqla)	6,309,933	-	-	-	-	-	6,309,933
Banklardan alınacaq vəsaitlər	45,628,651	-	-	-	-	-	45,628,651
Müştərilərə verilən kreditlər	84,186,658	837,656	1,966,831	2,129,501	-	1,681,604	90,802,250
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	-	-	-	-	-	280,000	280,000
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	35,898,210	-	-	-	-	-	35,898,210

	Cari və dəyərdə azalma qeyd edilməyən	Vaxtı keçmiş lakin dəyərdə azalma yaranmayan aktivlər				Dəyərdə azalma qeyd edilən aktivlər	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
		0-3 ay ərzində	3-6 ay ərzində	6 aydan 1 ilədək	1 ildən artıq		
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər (nağd pul istisna olmaqla)	7,327,361	-	-	-	-	-	7,327,361
Banklardan alınacaq vəsaitlər	15,873,683	-	-	-	-	-	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	83,477,924	-	7,832	154,747	-	-	83,640,503
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	61,975	-	-	-	-	280,000	341,975
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	22,675,314	-	-	-	-	-	22,675,314

Coğrafi konsentrasiya

Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarəetmə Komitəsi (“AÖİK”) həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarəedilməsinə və bu risklərin Bankın fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Banka Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimum həddə salmağa şərait yaradır.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan Manatı ilə)

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	Digər qeyri İƏİT ölkələri	İƏİT ölkələri	31 dekabr 2009-cu il tarixinə Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	13,382,299	-	-	13,382,299
Banklardan alınacaq vəsaitlər	38,778,429	1,575,619	5,274,603	45,628,651
Müştərilərə verilən kreditlər	90,802,250	-	-	90,802,250
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	280,000	-	-	280,000
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	35,898,210	-	-	35,898,210
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar	423,331	-	-	423,331
Digər maliyyə aktivləri	630,210	-	-	630,210
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	180,194,729	1,575,619	5,274,603	187,044,951
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,073	-	-	1,073
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	34,831,241	-	-	34,831,241
Müştəri hesabları	134,625,140	-	-	134,625,140
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	23,352	-	-	23,352
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	843,112	-	-	843,112
Digər öhdəliklər	264,458	-	-	264,458
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	170,588,376	-	-	170,588,376
XALİS MÖVQE	9,606,353	1,575,619	5,274,603	
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	15,666,846	-	-	15,666,846
Banklardan alınacaq vəsaitlər	12,864,389	436,908	2,572,386	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	83,640,503	-	-	83,640,503
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	341,975	-	-	341,975
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	22,675,314	-	-	22,675,314
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar	1,863,567	-	-	1,863,567
Digər maliyyə aktivləri	296,783	-	-	296,783
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	137,349,377	436,908	2,572,386	140,358,671
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	1,923	-	-	1,923
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	15,346,313	-	-	15,346,313
Müştəri hesabları	110,646,913	-	-	110,646,913
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	703,754	-	-	703,754
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	17,026	-	-	17,026
Zəmanətlər üzrə zərər ehtiyatları	1,128,666	-	-	1,128,666
Other liabilities	215,474	-	-	215,474
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	128,060,069	-	-	128,060,069
XALİS MÖVQE	9,289,308	436,908	2,572,386	

Likvidlik riski

Likvidlik riski depozitlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatan maliyyə alətləri ilə əlaqədar digər maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət olub-olmaması deməkdir.

AÖİK belə tipli riskləri ödəmə tarixi təhlillərin vasitəsilə, Bankın gələcək dövr üzrə strategiyasını təyin edərək, idarə edir. Cari likvidlik AÖİK tərəfindən idarə edilir, hansı ki, cari likvidlik təminatı və pul vəsaitlərin hərəkəti optimizasiyası üzrə pul bazarı ilə əməkdaşlıq edir.

Likvidlik riskini idarə etmək məqsədilə Bank müştəri və bank əməliyyatları üzrə pul vəsaitləri hərəkətinin, aktiv/öhdəliklərin idarəetmə prosesinin hissəsi kimi, gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini keçirir. Rəhbərlik depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətində və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər institutlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Aşağıdakı cədvəllərdə likvidlik və faiz dərəcələri risklərinin təhlili təqdim edilmişdir. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

- (i) Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri üzrə müqaviləyə əsasən başa çatma müddətinə uyğun diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini (həm əsas borc həm də faizlər) nəzərə almaqla qalan günlərin sayına uyğun Bankın bu öhdəliyi ödəməli olduğu ən tez tarix istifadə edilmiş; və
- (ii) Qeyri-derivativ maliyyə aktivləri üzrə diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini və bu aktivlər üzrə qazanılacaq faiz məbləğlərini də nəzərə almaqla (Bankın pul hərəkətlərinin başqa tarixdə baş verəcəyini əvvəlcədən bildiyi hallar istisna olmaqla) hesablanmışdır.

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Banklardan alınacaq vəsaitlər	10 %	25,067,380	6,954,650	7,785,490	-	-	-	39,807,520
Müştərilərə verilən kreditlər	16%	3,305,653	4,973,016	33,313,063	38,869,822	15,083,770	-	95,545,324
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	2%	12,015,832	6,011,355	-	-	17,871,023	-	35,898,210
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		40,388,865	17,939,021	41,098,553	38,869,822	32,954,793	-	171,251,054
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dakı vəsaitlər		13,382,299	-	-	-	-	-	13,382,299
Banklardan alınacaq vəsaitlər		6,642,115	-	-	-	-	4,016	6,646,131
Banklardan alınacaq vəsaitlər		-	-	-	-	-	(550,000)	(550,000)
Müştərilərə verilən kreditlər		-	-	-	-	-	(4,743,074)	(4,992,027)
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	280,000	280,000
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar		-	-	-	-	-	423,331	423,331
Digər aktivlər		630,210	-	-	-	-	-	630,210
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ		60,629,240	17,939,021	41,098,553	38,869,822	32,954,793	(4,585,727)	186,381,749
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	7%	10,420	-	922,217	26,876,315	7,022,289	-	34,831,241
Müştəri hesabları	13%	31,326,731	14,024,355	14,732,241	30,368,086	13,020,616	-	103,472,029
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		31,337,151	14,024,355	15,654,458	57,244,401	20,042,905	-	138,303,270
Banklardan alınacaq vəsaitlər		1,073	-	-	-	-	-	1,073
Müştərilərə verilən kreditlər		31,153,112	-	-	-	-	-	31,153,112
Cari mənfəət vergisi xərci		23,352	-	-	-	-	-	23,352
Təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci		843,112	-	-	-	-	-	843,112
Digər öhdəliklər		264,457	-	-	-	-	-	264,457
Buraxılmış zəmanətlər və bənzər şərti öhdəliklər		1,419,373	2,153,206	2,139,863	19,940	-	-	5,732,382
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə şərti öhdəliklər		1,492,091	675,634	4,575,907	730,449	899,901	-	8,373,982
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		66,533,721	16,853,195	22,370,228	57,994,790	20,942,806	-	184,694,740
Likvidlik boşluğu		(5,490,232)	1,085,826	18,728,325	(19,124,968)	12,011,987	(4,585,727)	
Faiz dərəcəsi boşluğu		(797,245)	(211,791)	4,128,892	389,979	586,583	-	
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		(797,245)	(1,009,036)	3,119,856	3,509,835	4,096,419	4,096,419	

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Orta çəkili effektiv faiz dərəcəsi	1 ay a qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ								
Banklardan alınacaq vəsaitlər	14.59%	1,660,910	4,600,000	6,484,700	-	-	-	12,745,610
Müştərilərə verilən kreditlər	21%	4,091,831	5,071,003	28,557,092	46,280,717	3,021,908	-	87,022,551
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	7%	22,675,314	-	-	-	-	-	22,675,314
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		28,428,055	9,671,003	35,041,792	46,280,717	3,021,908	-	122,443,475
Banklardan alınacaq vəsaitlər	5%	-	-	-	-	-	252,315	252,315
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		-	-	-	-	-	252,315	252,315
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər		28,428,055	9,671,003	35,041,792	46,280,717	3,021,908	252,315	122,695,790
Pul və pul ekvivalentləri və ARMB-dakı vəsaitlər		15,666,846	-	-	-	-	-	15,666,846
Banklardan alınacaq vəsaitlər		2,875,758	-	-	-	-	-	2,875,758
Müştərilərə verilən kreditlər		-	-	-	-	-	(3,382,048)	(3,382,048)
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları		-	-	-	-	-	341,975	341,975
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar		-	-	-	-	-	1,863,567	1,863,567
Digər aktivlər		296,783	-	-	-	-	-	296,783
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ		47,267,442	9,671,003	35,041,792	46,280,717	3,021,908	(924,191)	140,358,671
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ								
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	1%	95,015	221,462	779,158	10,557,152	3,693,526	-	15,346,313
Müştəri hesabları	14%	6,394,758	8,873,008	44,972,128	8,602,450	472,600	-	69,314,944
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər		6,489,773	9,094,470	45,751,286	19,159,602	4,166,126	-	84,661,257
Banklara ödəniləcək vəsaitlər		1,923	-	-	-	-	-	1,923
Müştəri hesabları		41,331,969	-	-	-	-	-	41,331,969
Cari mənfəət vergisi xərci		703,754	-	-	-	-	-	703,754
Təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci		1,128,666	-	-	-	-	-	1,128,666
Zəmanətlərin zərərləri üzrə ehtiyatlar		17,026	-	-	-	-	-	17,026
Digər öhdəliklər		215,474	-	-	-	-	-	215,474
Buraxılmış zəmanətlər və bənzər şərti öhdəliklər		1,470,902	5,391,386	2,758,101	613,714	-	-	10,234,103
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə şərti öhdəliklər		369,908	458,427	2,581,609	3,912,624	274,834	-	7,597,402
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ		51,729,395	14,944,283	51,090,996	23,685,940	4,440,960	-	145,891,574
Likvidlik boşluğu		(4,461,953)	(5,273,280)	(16,049,204)	22,594,777	(1,419,052)		
Faiz dərəcəsi boşluğu		1,792,667	491,615	639,218	8,409,036	531,501	12,616	
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu		1,792,667	2,284,282	2,923,500	11,332,536	11,864,037	11,876,653	

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bank faiz gəliri yaradan aktivlərin və faiz xərci yaradan öhdəliklərin çoxusu müəyyən faiz dərəcəsini daşıyır.

Aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətləri, həmçinin faiz hesablanan öhdəliklərinin ödəniş vaxtı çatdıqda qəbul edilən dəyerdə dəyişdirilməsi imkanları Bankın likvidliyinin, eləcə də faiz dərəcələrinin və valyuta məzənnəsinin dəyişkənliyinə nə dərəcədə həssas olmasının müəyyən edilməsində mühüm əhəmiyyət daşıyır.

Bazar riski

Bazar riskinə, faiz dərəcəsində, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Bankın məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. 2009-cu ildə əhəmiyyətli bu risklərin Bank tərəfindən qiymətləndirilməsində və Bankın məruz qaldığı bazar risklərində dəyişikliklər olmamışdır.

AÖİK Bankı müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. AÖİK eləcə də Bankın cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Bankın kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsini daşıyır. Bank onun faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitlərini axımına məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsi riski

Bank faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. Bankın İdarə Heyəti, Bankın cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Bankın həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi -1%
Maliyyə aktivləri:				
Banklardan alınacaq vəsaitlər	453,537	(453,537)	25,591	(25,591)
Müştərilərə verilən kreditlər	904,140	(904,140)	859,034	(859,034)
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	358,982	(358,982)	226,753	(226,753)
Maliyyə öhdəlikləri:				
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	(348,312)	348,312	(153,463)	153,463
Müştəri hesabları	(1,346,251)	1,346,251	(829,948)	829,948
Vergidən əvvəlki mənfəətə xalis təsiri	22,096	(22,096)	127,967	(127,967)

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Bankın maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

İdarə Heyəti valyuta məzənnələrinə həddlər qoyur, və bu Banka milli valyutanın xarici valyutaya məzənnəsinə qarşı dəyişmələr nəticəsində zərərlərin azaldılmasına imkan yaradır. ARMB-ın minimum tələblərinə cavab vermək məqsədilə AÖİK Bankın açıq balans mövqeyin gündəlik monitorinqini keçirir. Bu məhdudiyətlər eləcə də ARMB-nın tələblərinə uyğunlaşdırılmışdır.

Bankın xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2009-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,127,995	1,506,268	667,299	80,737	13,382,299
Banklardan alınacaq vəsaitlər	9,272,803	28,516,399	7,516,839	322,610	45,628,651
Müştərilərə verilən kreditlər	72,498,192	17,886,210	417,848	-	90,802,250
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	280,000	-	-	-	280,000
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	35,898,210	-	-	-	35,898,210
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar	424,400	-	-	-	424,400
Digər maliyyə aktivləri	600,945	27,994	1,272	-	630,211
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	130,102,545	47,936,871	8,603,258	403,347	187,046,021
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	656	-	417	-	1,073
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	34,831,241	-	-	-	34,831,241
Müştəri hesabları	83,457,886	43,495,408	7,640,062	31,785	134,625,141
Cari mənfəət vergisi xərci	23,352	-	-	-	23,352
Təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci	781,537	-	-	-	781,537
Digər maliyyə öhdəlikləri	172,590	64,301	9,579	17,987	264,457
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	119,267,262	43,559,709	7,650,058	49,772	170,526,801
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	10,835,283	4,377,162	953,200	353,575	

“ATABANK” ASC

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2009-CU İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2008-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-da yerləşdirilmiş vəsaitlər	12,375,639	2,964,754	97,733	228,720	15,666,846
Banklardan alınacaq vəsaitlər	7,205,069	6,774,610	1,660,516	233,488	15,873,683
Müştərilərə verilən kreditlər	72,687,023	10,215,229	738,251	-	83,640,503
Satılabilən investisiya qiymətli kağızları	341,975	-	-	-	341,975
Ödəniş tarixədək saxlanılan investisiya qiymətli kağızları	22,675,314	-	-	-	22,675,314
Əlaqəli müəssisələrdə investisiyalar	1,863,567	-	-	-	1,863,567
Digər maliyyə aktivləri	264,330	31,417	1,036	-	296,783
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	117,412,917	19,986,010	2,497,536	462,208	140,358,671
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara ödəniləcək vəsaitlər	-	672	1,251	-	1,923
Hökumət və digər kredit institutlarına ödəniləcək vəsaitlər	15,346,313	-	-	-	15,346,313
Müştəri hesabları	78,626,957	27,927,738	3,983,711	108,507	110,646,913
Cari mənfəət vergisi xərci	703,754	-	-	-	703,754
Təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci	1,128,666	-	-	-	1,128,666
Qarantiyalar üzrə ehtiyatlar	17,026	-	-	-	17,026
Digər maliyyə öhdəlikləri	143,247	48,677	5,108	18,442	215,474
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	95,965,963	27,977,087	3,990,070	126,949	128,060,069
AÇIQ BALANS MÖVQEYİ	21,446,954	(7,991,077)	(1,492,534)	335,259	

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Bankın ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10%-lik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10% rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Banka təsirini təhlil edərkən istifadə olunur. Həssaslıq analizi xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalqı dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilən kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilən kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deyilsə bu məbləğlər də həssaslıq analizinə daxil edilir.

	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	(522,873)	522,873	(799,192)	799,192
Səhmdar kapitalına təsiri	(522,873)	522,873	(799,192)	799,192
	31 dekabr 2009-cu il tarixinə		31 dekabr 2008-ci il tarixinə	
	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%	AZN/AVRO +10%	AZN/AVRO -10%
Mənfəət və ya zərərə təsiri	(96,138)	96,138	(161,690)	161,690
Səhmdar kapitalına təsiri	(96,138)	96,138	(161,690)	161,690

Həssaslıq analizinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsinə və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur. O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq analizində Bankın aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Bankın maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Bankı qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müsayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər balansda bazar dəyəri ilə göstərilədiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq analizinin digər məhdudiyyətlərindən biri Bankın təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.